Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

ILUSTROWANA

Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVII. | ŁÓDŹ, SOBOTA, 25-go LUTEGO 1939 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 56

Nowy zarząd m. Łodzi zatwierdzony

Prezydent Jan Kwapiński oraz wiceprezydenci A. Szewczyk, A. Walczak i A. Purtal zatwierdzeni przez ministerstwo spraw wewnętrznych na okres 1 roku

Warszawski korespondent „Republiki" telefonuje:

Dowiaduję się, że w dniu dzisiejszym wybrany przez radę miejską nowy ZARZĄD MIASTA ŁODZI Z PREZYDENTEM JANEM KWAPIŃSKIM NA CZELE, ZATWIERDZONY ZOSTAŁ PRZEZ P. MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH NA OKRES 1 ROKU.

Urzędowe ogłoszenie tej decyzji nastąpi w dniach najbliższych, najprawdopodobniej w poniedziałek.

*

Wczoraj, w godzinach południowych w kołach zainteresowanych w Łodzi krążyła wersja, że wybrany przez nową radę miejską zarząd miasta w osobach pp.: Jana Kwapińskiego, Artura Szewczyka, Antoniego Purtala i Adama Walczaka ma być zatwierdzony przez władze nadzorcze. Skomunikowaliśmy się wobec tego natychmiast z naszym korespondentem warszawskim, od którego uzyskaliśmy nieoficjalne potwierdzenie tej wiadomości.

Jak się okazało, w godzinach południowych p. wiceminister Korsak zreferował sprawę nowego zarządu miejskiego p. premierowi i ministrowi spraw wewnętrznych gen. Sławoj-Składkowskiemu. P. premier Składkowski wyraził zgodę na zatwierdzenie nowego zarządu miejskiego, z zastosowaniem art. 49, p. 7 ustawy z 23.III 1933 r. (Dz. U.R.P. nr. 35, poz. 294) o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego. — W myśl tego artykułu, zatwierdzenie członków nowego zarządu miejskiego następuje NA JEDNOROCZNY OKRES PRÓBNY, z uwagi na to, że nie wykazali się oni 3-letnią pracą w charakterze członków zarządu miejskiego lub na samodzielnym stanowisku w administracji samorządu terytorialnego bądź też na stanowisku urzędnika państwowego I kategorii we władzach administracji ogólnej.

Zarządzenie p. ministra w tej sprawie ma być opublikowane w poniedziałek. Równocześnie powiadomiony będzie o tym urząd wojewódzki w Łodzi oraz tymczasowy zarząd miejski.

Deklaracja Żydów w sejmie

Protest przeciwko dyskryminacji, obelgom i niszczeniu warsztatów pracy. — Koło żydowskie głosuje przeciw budżetowi

Na dzisiejszym plenarnym posiedzeniu sejmu, podczas drugiego czytania ustawy skarbowej, pos. Sommerstein z Koła Żydowskiego, odczytał następującej treści deklarację:

Wysoka Izbo!

Zabieram głos imieniem Żydowskiego Koła Parlamentarnego w związku z mającym nastąpić głosowaniem nad ustawą skarbową.

Dyskusja budżetowa ma się ku końcowi. Najtrudniejsze było bodaj stanowisko żydowskiej reprezentacji parlamentarnej. Nietylko dlatego, że wypadło nam w atmosferze wyraźnej niechęci przedstawiać postulaty i żale reprezentowanej przez nas ludności, ale niemniej z tego powodu, że przy każdym budżecie, nawet przy budżecie Ministerstwa Opieki Społecznej, w każdym niemal przemówieniu poselskim, akcentowane było

stanowisko przeciw — żydowskie

W szeregu przemówień wygłoszonych przez członków Żydowskiego Koła Parlamentarnego zarówno na komisji budżetowej, jak i na plenum sejmu naświetliliśmy w miarę pozostawionego nam czasu istotne zagadnienia związane z działalnością poszczególnych resortów i ustosunkowanie się tychże resortów do praw i potrzeb ludności żydowskiej.

Obecnie chcę dać w jaknajogólniejszych rzutach syntezy położenia ludności żydowskiej w państwie.

Odmawia się ludności żydowskiej prawa do pracy. Rozbudowa nowych placówek gospodarczych opiera się nie tyle na ogólnym uaktywnieniu życia gospodarczego, ile na

usuwaniu żydowskich warsztatów pracy

Zagadnienie młodzieżowe wysuwa się na pierwszy plan, ale przed młodzieżą żydowską zamyka się wszelkie drogi, prowadzące do uzyskania gospodarczej i zawodowej egzystencji. Stanowisko na „człowieka gospodarującego" zaczyna się od klasyfikowania człowieka według wyznania i narodowości. Nie decydują inicjatywa osobista, ani fachowe kwalifikacje.

Potrzeby ludności żydowskiej w zakresie opieki społecznej i szkolnictwa spadają w przeważającej mierze na jej barki. Na cele wyznania żydowskiego łącznie z seminarium dla nauczycieli religii budżet 2 i pół miliarda przeznacza mikroskopijną sumę 185.760 zł. przy 10 proc. współczynniku ludnościowym mniejszości żydowskiej i 3-krotnie wyższym jej udziale w daninach publicznych, stanowiących główną podstawę dochodowej strony budżetu państwa.

Numerus nullus stosowany wobec Żydów w urzędach i przedsiębiorstwach państwowych i samorządowych wprowadza się na wyższych uczelniach, a ostatnio — drogą zamknięcia list i ustanowienia kontyngentów — w adwokaturze.

Bezkarne są na ogół

obelgi i oszczerstwa

kierowane pod adresem narodu żydowskiego, a nawet jego religii prawnie uznanej w państwie.

Z rasistowskiej ideologii poczęte ghetto ławkowe utrzymuje się na wyższych uczelniach i powstaje nawet na salach klinicznych i na seminariach aplikantów adwokackich.

Nasza młodzież akademicka trwa w bohaterskiej obronie godności narodowej, osobistej, ludzkiej, a za nią i przy niej jest całe nasze społeczeństwo. Naraża ona — jak wykazał m. in. skrytobójczy mord na wyższych uczelniach we Lwowie — swoje zdrowie i życie. Z jednej strony grożą jej bojówki uzbrojone, z drugiej hańbią ją, chcąc złamać charaktery i zabić poczucie godności — represje władz akademickich, stosowane na wyższych uczelniach, a ostatnio tak jaskrawo w Akademii Stomatologicznej i Wyższej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. Wawelberga i Rotwanda.

Takie jest położenie ludności żydowskiej.

Całość zagadnienia żydowskiego przestawiono na tory

emigracji i eksterminacji

Od lat wielu prowadzimy walkę o prawne i faktyczne równouprawnienie obywatelskie, o pełne zrealizowanie przepisów konstytucji, która zarówno w art. 1 jak i w art. 7 gwarantuje nam równość obywatelską, przyznaje prawa do rozwoju kulturalnego, religijnego, społecznego, jako mniejszości wyznaniowej i religijnej. W tej walce trwamy i wytrwamy.

Mamy niezłomną i uczciwą wolę spełniania bez reszty wszystkich obowiązków wobec państwa, w szczególności obowiązku wierności obywatelskiej.

Obowiązek te spełnimy, a nasze stanowisko wobec obronności państwa, wobec armii i budżetu Ministerstwa Spraw Wojskowych określiliśmy dodatnio i niedwuznacznie w oświadczeniu, złożonym dnia 3 lutego 1939 r. na komisji budżetowej w czasie obrad nad budżetem Ministerstwa Spraw Wojskowych i je w całej pełni podtrzymujemy.

Gotowi jesteśmy do wszelkich świadczeń i wysiłków dla ugruntowania politycznej i gospodarczej potęgi państwa, do współpracy w każdej dziedzinie życia publicznego. Nie możemy oczywiście współpracować w eliminowaniu i dyskryminowaniu ludności żydowskiej.

Przeciwko eksterminacji bronić się ona będzie z całych sił. Walcząc o prawa ludności żydowskiej wśród tak ciężkich warunków, wierzymy w jej niezniszczalne siły, w zwycięstwo słusznej sprawy, moc prawa i sprawiedliwości, zdrowy instynkt moralny i polityczny Narodu Polskiego.

W obecnej chwili zakładamy w formie przyjętej w życiu parlamentarnym

stanowczy protest

przeciwko systemowi i tym pociągnięciom, które spowodowały tak ciężkie położenie reprezentowanej przez nas ludności.

TEN SYSTEM I TE POCIĄGNIĘCIA UNIEMOŻLIWIAJĄ NAM W NASZYM SUMIENIU W ROKU BIEŻĄCYM GŁOSOWANIE ZA PRZEDŁOŻONĄ USTAWĄ SKARBOWĄ.

Oświadczenie posłów ukraińskich

Zapowiedź głosowania przeciwko budżetowi

Imieniem posłów ukraińskich wicemarszałek Mudryj złożył deklarację, w której stwierdza, iż ostatni rok nie tylko że nie przyniósł żadnej poprawy na odcinku życia narodowego ukraińskiego, ale przeciwnie położenie ukraińców pogorszyło się.

Najwymowniejszym chyba powodem negatywnego ustosunkowania się do potrzeb narodu ukraińskiego, jest fakt, iż wymogi życia ukraińskiego w samym preliminarzu budżetowym nie zostały uwzględnione, ani jedną poważniejszą pozycją po stronie wydatków.

Tego systemu polityki — mówił wicemarszałek Mudryj — który stosowany jest bez uwzględnienia naszego społeczeństwa nie możemy aprobować, przeciwnie musimy go na terenie parlamentu zwalczać, tym bardziej, że z wielu insynuacyj, wypowiedzianych podczas sesji obecnej, mamy prawo wnioskować o perspektywach nie poprawy, ale pogorszenia się naszego bytu.

Wobec tego, w imieniu ukraińskiej reprezentacji parlamentarnej, jako przedstawiciel ukraińskiego zjednoczenia narodowo- demokratycznego, oświadczam, że za przedłożonym preliminarzem budżetowym głosować nie będziemy.

Zgodnie z tymi oświadczeniami, w drugim czytaniu przedstawiciele koła żydowskiego oraz posłowie ukraińscy nie głosowali za ustawą skarbową.

MOWA POSŁA MINCBERGA

na plenarnym posiedzeniu sejmu.—Polityka unieruchomiania handlu.— Bankructwo straganu. — Więcej realizmu i mniej nienawiści

Tylko harmonijne współżycie wszystkich obywateli stworzy dobrobyt

Warszawa, 24 lutego.

Na dzisiejszym plenarnym posiedzeniu sejmu poseł Mincberg wygłosił następujące przemówienie:

Wysoka Izbo!

Zakres działania Ministerstwa Skarbu ma szczególną wagę, chociażby dlatego, że na czele resortu finansowego stoi właśnie p. wicepremjer, który — jak już kiedyś powiedziałem — jest kanclerzem gospodarczym Państwa.

Jakikolwiek mielibyśmy stosunek do polityki skarbowej i gospodarczej p. wicepremjera, podnieść musimy jego poczynania, konsekwentnie przeprowadzane i uwieńczone powodzeniem. Poczynając od Gdyni poprzez zrównoważenie budżetu do ostatnio zainicjowanego dzieła COP — **notujemy triumfy i sukcesy.**

Dlatego też nie można przy dyskusji nad budżetem Ministerstwa Skarbu, ograniczyć się jedynie do zagadnień bezpośrednio dotyczących finansów państwowych, nie zahaczając o całokształt naszej ekonomiki krajowej.

Jeżeli chodzi o sam resort Ministerstwa Skarbu, przyznać muszę, że usprawnienie jego działalności czyni poważne postępy. Byłoby jednak zamykaniem oczu na rzeczywistość, gdybym równocześnie nie podkreślił objawów ujemnych.

Na wszystkich niemal zebraniach ciał gospodarczych spotykamy się z zarzutem, że w wielu jeszcze urzędach dotychczas nie wypleniono **systemu traktowania płatnika conajmniej narówni z wezwanym do urzędu śledczego podejrzanym o występny czyn.** — Oczywiście, że tego rodzaju stosunek odstrasza i zniechęca płatnika.

Odrzucanie ksiąg handlowych

Bolączką natury ogólnej w skarbowości jest poza tym sprawa **częstego odrzucania ksiąg handlowych, najczęściej dla błahych powodów.**

Istnieje nadto obecnie projekt rozporządzenia, przewidujący wprowadzenie **różnic w zakresie ksiąg handlowych.** — Jeśli komukolwiek odrzuca się księgi handlowe, traci on tym samym przywilej podatkowy, stosowany do przedsiębiorstw prowadzących tego rodzaju księgi. Natomiast, kiedy chodzi o spółdzielnie, to mimo zdyskwalifikowania ksiąg handlowych, przywilej zmniejszonego podatku pozostaje nadal w mocy. Ale to rozróżniczkowanie, Wysoka Izbo, wynika już z ogólnego nastawienia obecnej doby.

Sprawa dostaw

Pragnę przy tej okazji poruszyć inną sprawę. Mam na myśli kwestję dostaw. Dążymy ze wszech miar do obniżenia cen rynkowych na wyroby. Czy jednak przy dostawach zasada ta jest stosowana? Stanowczo nie. Naodwrót, dzieje się tak, że właśnie element, który gotów jest tanio produkować, pozostawia się poza nawiasem dostaw, ale zato płaci się wyższe ceny dostawcom i producen- **się wyższe ceny dostawcom i producentom kalkulującym swe wyroby znacznie drożej.**

Nie lepiej jest z monopolami. Wbrew zapewnieniom i oświadczeniom, nadal się eksperymentuje i oddaje koncesje w niepowołane ręce, odbierając je ludziom doświadczonym. **A kredyty? Giną one w atmosferze cieplarnianej, a handel rzeczywisty, ginie bez kredytów.**

Taka polityka, moim zdaniem, nie może odpowiadać p. wicepremjerowi jako szefowi gospodarki ogólnej, cóż dopiero p. ministrowi skarbu jako kierownikowi finansów państwowych.

„Unarodowienie" handlu

Kiedy na posiedzeniu komisji budżetowej poruszyłem te same zagadnienia, otrzymałem od p. ministra przemysłu i handlu odpowiedź, która brzmiała jak następuje:

— **„Mnie mał interesuje jakikolwiek stan gospodarczy, w którym naród polski nie będzie zajmował właściwego mu miejsca".**

Wynika stąd, że dążenie do t. zw. unarodowienia miałoby narazie **zatrzymać niemal całe tempo życia gospodarczego, przynajmniej w zakresie przemysłu i handlu.** Abstrahujmy od strony społecznej, konstytucyjnej, obywatelskiej takiego postawienia sprawy.

Mocno wątpię, czy ta droga prowadziłaby i umożliwiłaby p. wicepremjerowi realizację jego planów gospodarczych, a p. ministrowi skarbu zrównoważenie budżetu państwowego.

Pozwolę sobie znowu zacytować opinję p. ministra przemysłu i handlu, który w wygłoszonym przez radjo przemówieniu oświadczył na temat eksportu co następuje:

„Chcę, aby w tej skomplikowanej dziedzinie wymiany towarowej zagranicą, przejawiali działalność przede wszystkim kupcy doświadczeni, obeznani conajmniej z funkcją handlu wewnętrznego, a nie jednostki sztucznie powstałe w atmosferze cieplarnianej".

Z jednej strony zupełna wyłączność dla rozwijającego się pod szklanym kloszem handlu, a z drugiej pozytywny stosunek do elementu handlowego, nie pochodzącego ze sztucznej atmosfery cieplarni gospodarczych. Zależy tylko od odcinka: **czy ma to być handel w kraju, czy wojaż zagranicę.**

Sprzeczność, jak widzimy, zupełnie wyraźna.

Ale takie nastawienie i takie oświadczenia robią swoje.

Kontyngenty przywozowe

Wystarczy, że przytoczę fakt, iż **Izby Przemysłowo-Handlowe przydzielając kontyngenty przywozowe n. p. herbatę, kakao i t. p., stosują się do tak wyraźnie zaznaczonej linji postępowania.**

Tak n. p. największy przydział w zakresie tych produktów, **przyznano producentom chałwy!**

Czyżby chałwa była tym najważniejszym artykułem obrotu zagranicznego.

Jest jeszcze jeden artykuł o głębokim zasięgu i szerokiej ekspansji. Przez pewien czas musieliśmy go importować z zagranicy. Obecnie moglibyśmy go w poważnych ilościach eksportować. Artykułem tym jest antysemityzm.

Dopóki antysemityzm będzie głównym przedmiotem obrotu, nie można spodziewać się w naszej gospodarce wielkich sukcesów.

Błędne jest również przywiązywanie zbyt wielkich nadzieji do przemysłu, którego głównym oparciem jest inicjatywa państwowa

Jeśli uprzytomnicy sobie, że dochód

Jeśli uprzytomnimy sobie, że dochód zaledwie 1,6 proc. kapitału zakładowego, zrozumiemy, że to nie jest i nie może być główną opoką gospodarki krajowej. Przecież na warsztacie znajduje się projekt rozporządzenia, przewidujący, że w **spółkach akcyjnych nie dających 3 proc. dywidendy, państwo ma prawo wkroczyć.**

— Czy, Wysoka Izbo, można sobie wyobrazić przedsiębiorstwo prywatne i inicjatywę prywatną, obliczoną na taką stopę zysku.

Gdyby nasza polityka przemysłowa i handlowa wolna była od domieszek ubocznych, rozwój gospodarki niewątpliwie szedłby w innym kierunku i odbywał by się w innym zupełnie tempie.

Pozwolę sobie zacytować dane statystyczne **z dziedziny naszego handlu zagranicznego.**

Obrót eksportowy przedstawia się porównawczo jak następuje: **Polska reprezentowana jest 35 złotymi na głowę, Niemcy 133 zł., Anglja 285 zł., Belgja 538 zł., Danja 480 zł. Udział Polski w eksporcie światowym wynosi zaledwie 0,9 proc.**

Chłopi nie chcą uciekać ze wsi

—Mówi się rzekomo o parciu wsi do miasta dla zajęcia placówek handlowych **Stragan w rzeczywistości sromotnie zbankrutował.** Slyszeliśmy z ust obeznanego z zagadnieniem wsi wicemarszałka senatu Stolarskiego o ujemnej stronie takiej propagandy i odpowiedź p. premjera **że masowa ucieczka chłopa ze wsi nie jest aktualna. I** istotnie. To nie jest droga do usanowania i podniesienia poziomu życia chłopa. Jeśli się weźmie pod uwagę dochód naszej ludności rolniczej w porównaniu z dochodami włościaństwa innych krajów agrarnych, dojdziemy do smutnych, niestety, wniosków. Porównajmy ten stan rzeczy z sąsiadującą z nami Czechosłowacją. **W 1930 roku dochód roczny ludności rolniczej wynosił w Czechosłowacji 1179 zł. A jaka jest dochodowość polskiego chłopa? Bez porównania niższa. Z jednego hektara dochód naszych mniejszych gospodarstw określa się sumą 147 złotych, w Czechosłowacji — kwotą 533 zł.** Przecież dopiero niedawno wskazał nam poseł Ostafin, że przy racjonalnej gospodarce mleczarstwo dałoby **nam miljard złotych rocznie.** A tymczasem u nas tak fatalnie się dzieje, że w niektórych okolicach **masłem smaruje się koła.**

Co zatem jest potrzebne naszemu rolnikowi? **Pozycja lumpen-proletarjatu w mieście, czy odpowiednia racjonalizacja gospodarki wiejskiej?**

Jeżeli nadal będziemy kontynuować dotychczasową politykę unieruchomiania handlu i niezrozumienia właściwych dążeń wsi, **nie będziemy mieli ani przemysłu ani rolnictwa!**

Podążamy za... modą

Podążamy za wytworami mody. Zmierzamy w kierunku gospodarki planowej. Jest jednak rzeczą dowiedzioną, że im mniej sfery rządowe planują w gospodarce jednostki, tem realniejsze staje się planowanie państwowe. Lekceważenie lub utrudnianie swobody ruchów srodze się mści tak na zamierzeniach finansowych jak na organiźmie państwowym. Owszem, można budżet państwowy przez pewien czas zrównoważyć. Robią to zręcznie **niektórzy magicy i fakirzy w pewnych państwach:** Ale konsekwencje tych sztucznych zastrzyków są nieraz bardzo opłakane. Odciąganie krwi gospodarczej przez nadmierne świadczenia i podatki, bądź przymusowe, bądź dobrowolne, stwarza anemję.

Dowodem naszego zatoru gospodarczego jest fakt, że **banki uginają się pod ciężarem nadmiaru gotówki. Zanik inicjatywy indywidualnej w dziedzinie handlu powoduje brak materjału dyskontowego.**

— Mówił Pan Wicepremjer, kiedy szło o inwestycje publiczne, że nie powinny one utrudniać ekspansji sił prywatno-gospodarczych. Takiemu poglądowi można tylko przyklasnąć. Niemniej słuszny jest pogląd reprezentanta innego resortu gospodarczego, że coraz większego znaczenia nabiera istnienie dużej ilości średnich i drobnych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych.

Fala sowinizmu

Cóż z tego, kiedy właśnie na tę inicjatywę prywatno-gospodarczą i na te średnie i drobne przedsiębiorstwa przemysłowo-handlowe patrzy się u nas przeważnie zezem. Rzecz prosta, że przy tym sposobie patrzenia wydają się one krzywe i koślawe, a stanowią one przecież po dzień dzisiejszy jedno z najpoważniejszych źródeł dochodów państwowych.

Doniosłość handlu wewnętrznego nie jest u nas doceniana. Stosunek do tej dziedziny gospodarczej nie jest ekonomiczny, lecz **emocjonalny** i to pod kątem **rozfalowanego szowinizmu.** Tak samo emocjonalny, a nie realistyczny jest pogląd na handel zewnętrzny.

Wspólna praca dla dobra wszystkich

Wysoka Izbo! — Rozlegają się co pewien czas na tej sali głosy o ilościowej supremacji ludności żydowskiej w niektórych dziedzinach gospodarczych.

W odniesieniu do własnych obywateli, konstytucyjnie równouprawnionych, nie może być mowy o supremacji. Jeżeli bowiem chodzi o przesunięcia i przegrupowania wśród rozmaitych warstw ludności są one przy harmonijnym współżyciu rzeczą normalną. **Są one tak naturalnym objawem, jak emigracja wewnętrzna. Dzieją się one bez nacisku i naporu z czyjejkolwiek strony.**

RAZ NA ZAWSZE MUSIMY SOBIE UPRZYTOMNIĆ, ŻE NIE POSZCZEGÓLNE GRUPY ETNICZNE I NIE POSZCZEGÓLNE JEDNOSTKI, LECZ KAŻDA JEDNOSTKA SWYM ISTNIENIEM Z RACJI PRZYSŁUGUJĄCYCH JEJ PRAW OBYWATELSKICH, GOTOWOŚCI DO OFIAR NA RZECZ PAŃSTWA, ŚWIADCZEŃ CODZIENNYCH WE WSZYSTKICH PRZEJAWACH ŻYCIA PAŃSTWOWEGO NALEŻY DO POLSKIEJ SPÓLNOTY SPOŁECZNEJ W NAJSZERSZYM TEGO SŁOWA ZNACZENIU.

Tak pojmuje to zresztą ustawa konstytucyjna, określając „Państwo Polskie jako wspólne dobro wszystkich obywateli", których **„pochodzenie, wyznanie lub narodowość nie mogą być powodem ograniczenia uprawnień".**

Trochę więcej realizmu i mniej nienawiści — a staniemy wszyscy na jednej płaszczyźnie wspólnej pracy dla dobra wszystkich obywateli, bo łatwiej jest — **jak słusznie zauważył Pan Premjer Składkowski — zrobić plan wielki, niż plan realny.**

Równie trafne jest powiedzenie P. na Wicepremjera, że należy rozwiać iluzję, iż **„drogą kuglarstw można stworzyć jakieś wartości pozytywne i trwałe".** —

Nasza przyszłość — to szeroki szlak wspólnych wysiłków i osiągnięć.

Budżet państwa uchwalony

przez sejm w drugim czytaniu. — Przed zakończeniem sesji parlamentarnej

Warszawa, 24 lutego.

(PAT) Na dzisiejszym plenarnym posiedzeniu sejmu obradowano nad preliminarzem budżetu Min. Skarbu.

Sprawozdawca pos. Sikorski na wstępie zaznaczył, że daniny publiczne stanowią wraz z wpływami monopolów kościec budżetu państwowego. Majątek państwowy tylko w minimalnym stopniu przyczynia się do pokrycia wydatków państwowych. W naszych polskich warunkach także rynek pieniężny tylko w bardzo małym stopniu służy życiu gospodarczemu. **Obecnie mamy już budżet zrównoważony, ale w publicznych wydatkach inwestycyjnych znajdują się liczne wydatki o charakterze użyteczności publicznej, których przyrodzonym miejscem jest budżet państwa.** W rezultacie także wydatki inwestycyjne państwa i samorządu stają się pompą ssącą, która niemal bez reszty wyczerpuje nasz rynek pieniężny. A zatem daniny publiczne decydują o budżecie zwyczajnym, a rynek pieniężny o państwowych wydatkach pozabudżetowych.

Granica obciążeń podatkowych

Jeżeli chodzi o wprowadzenie nowych podatków i opłat, to sądzę, że jesteśmy już zbliżeni do górnej granicy obciążeń.

Pos. Janicki podnosi, że budżet nasz nie zawiera sum, które by były potrzebne na bardzo pilne zadania, a przede wszystkim na wydobycie funkcjonariuszy państwowych z ciężkich warunków i na naprawienie krzywdy, jaką wyrządziła im znana ustawa jędrzejowiczowska. Mówca wierzy, że wspólny wysiłek pana ministra skarbu i sejmu zdoła wyszukać możliwości pewnej pomocy dla tych pracowników.

W zakończeniu mówca zwrócił uwagę na szykanowanie ludności polskiej w Gdańsku i zażądał, żeby były przedsięwzięte środki, które by położyły temu kres.

Pos. Pieniążek oświadcza, że najstarsi rolnicy nie pamiętają, żeby było kiedyś rolnikom tak źle, jak obecnie.

Reforma podatku drogowego—konieczna

Pos. Jóźwiak widzi jedno z wielkich niedomagań gospodarki państwowej w właściwej gospodarce przedsiębiorstw państwowych. Wpłata do skarbu od tych przedsiębiorstw wynosi tylko 105 milionów zł., t. j. mniej niż 1 proc. wartości tych przedsiębiorstw. Jest to paradoksem gospodarki państwowej. Rząd wyznacza **normy dochodowe dla przedsiębiorstw prywatnych. Normy takie winien również ustalić dla przedsiębiorstw państwowych, dla których normy te winny wynosić nie mniej niż 10 proc.** Przedsiębiorstwa państwowe nie dające żadnego dochodu, nie mają racji bytu. Reforma podatku dochodowego jest konieczna i musi być oparta na nowych przesłankach. Nie może ojciec licznej rodziny płacić takiego samego podatku, co kawaler, lub bezdzietne małżeństwo. Reformy domaga się i podatek obrotowy, od którego nie mogą być zwolnione żadne przedsiębiorstwa.

Pos. Celewicz wypowiada pogląd, że zarówno budżet, jak i plan inwestycyjny nie uwzględnia potrzeb województw południowo - wschodnich i wschodnich i ludności ukraińskiej tak w dziedzinie gospodarczej, jak i kulturalnej.

Wypowiada się przytym przeciw rezolucji p. Wagnera, która wzywa rząd do udzielenia koncesji monopolowych wyłącznie Polakom.

Pos. Potoczek odpowiadając posłom żydowskim, oświadcza, iż przysłuchując się ich mowom, słyszy się, że tylko biadolą i biadolą, a właściwie niewiadomo o co. Ja pochodzę ze wsi. **Przyszli tam Żydki, zaczeli handlować i dorobili się majątków na chłopskiej skórze i dziś**, gdy chłop bieduje oni mają się bardzo dobrze. Cztery strony świata są otwarte i mogą sobie odmaszerować (Oklaski).

Odpowiedź Ukraińcom

Po wyczerpaniu lsity mówców zabrał głos sprawozdawca budżetu min. skarbu pos. Sikorski.

Odpowiadając posłom ukraińskim, referent zaznacza m. in.:

Mnie się zdaje, że zwłaszcza posłowie Lelewicz i Łysiak zastosowali taktykę szukania dziury w całym (oklaski). Tę taktykę żyrował wicemarszałek Mudryj. Podatki, kredyty i nawet inwestycje dawały podstawę do rzekomych krzywd. Napewno w polityce podatkowej nikomu się nie śniło stosować jakiejkolwiek dyskryminacji. Mogę to powiedzieć, nie pytając ministerstwa skarbu, na podstawie swego wyczucia. Sam jako referent narzekałem, że banki państwowe drenują rynek i nie mają pieniędzy dla polskiego życia gospodarczego. Nie mogą koledzy koła ukraińskiego domagać się, aby życie gospodarcze ukraińskie było więcej uprzywilejowane od polskiego.

„Zarzuty" pod adresem Żydów

Odpowiadając posłom żydowskim, mówca oświadcza:

Gdyby Żydzi rzeczywiście byli atawistycznie uzdolnieni do handlu, to Polska jako jedyne na świecie państwo, które posiada 70 proc. tego elementu w swym handlu, musiałaby mieć najlepszy handel na świecie. Polska przyjmowała Żydów wówczas kiedy wyganiano ich ze wszystkich niemal państw Europy. Chronili się oni do Polski i dziś mamy największy odsetek Żydów na świecie. Twierdziłem i twierdzę, że Żydzi działają w organiźmie państwa jak drożdże. Fermentują i rozkładają organizm. Zamiast stawiać tezę, że aktywizm polski podkopuje równowagę budżetu powinni **panowie raczej pracować nad wzmożeniem tempa emigracji z Polski. Sądzę, że niegłosowanie Koła Żydowskiego za budżetem skłoni raczej całą izbę do głosowania za tym budżetem (Oklaski).**

Z kolei zabrał głos sprawozdawca generalny pos. Sowiński. Oświadcza on, że preliminarz budżetowy Prezydenta Rzeczypospolitej, oszczędnie jak zawsze skonstruowany, **został przyjęty bez dyskusji, jako wyraz hołdu i głębokiej czci dla Głowy Państwa, prof. Ignacego Mościckiego. (Oklaski).**

Potrzeby obronne państwa nie kwestionowane przez nikogo w tej izbie, spotkały się nietylko z życzliwą oceną, ale i z powszechnie uznaną potrzebą dalszego ich wzmocnienia. To stanowisko jest niewątpliwym odzwierciadleniem opinii całego kraju, jest wyrazem wiary, kultu i czci dla wojska i Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego-Rydza (Oklaski).

Zasada równowagi budżetu ani w komisji budżetowej, ani w debacie generalnej na plenum sejmu nie była kwestionowana, a więc wolno mi założyć, że została uznana i przyjęta za słuszną przez całą izbę. Odpowiada to niewątpliwie opinii większości społeczeństwa polskiego, która zasadę równowagi budżetu słusznie uważa za fundament zdrowej polityki walutowej.

Wnoszę o przyjęcie ustawy skarbowej w brzmieniu uchwalonym przez komisję budżetową wraz z poprawką do art. 6 p. posła Milewskiego.

Następnie przystąpiono do przegłosowania preliminarza budżetowego i ustawy skarbowej w drugim czytaniu. Do preliminarza nie wniesiono żadnych wniosków mniejszości ani żadnych poprawek.

Do projektu ustawy skarbowej zgłoszona została tylko jedna poprawka p. Milewskiego do art. 6 dotycząca zużytkowania ewentualnych nadwyżek, na którą sprawozdawca wyraził swą zgodę.

W głosowaniu preliminarz budżetowy i projekt ustawy skarbowej wraz z poprawką p. Milewskiego zostały przyjęte.

Trzecie czytanie projektu ustawy skarbowej wraz z preliminarzem budżetowym odbędzie się w poniedziałek, dn. 27 b. m.

Druga narada Żydów z Arabami

nie dała żadnego rezultatu. — W poniedziałek rząd angielski ma przedstawić swój projekt kompromisowy

Londyn, 24 lutego.

(Pat) Dziś po południu odbyła się ponownie nieoficjalna półgodzinna tym razem *narada Żydów z Arabami przy udziale ministra Macdonalda i wiceministra Butlera*. Wydaje się, że te próby bezpośredniego kontaktu między Arabami a Żydami nie doprowadziły do żadnego rezultatu, co stwierdzić miano w ciągu dzisiejszego półgodzinnego posiedzenia.

Premier Iraku Nuri Said Pasza, który po wczorajszym posiedzeniu arabsko-żydowskim oznajmił, że jeszcze cały tydzień pozostanie w Londynie, obecnie zmienił swoją decyzję i opuszcza Londyn jutro, co również wskazuje na *negatywny wynik rozmów arabsko-żydowskich.*

Wydaje się, że po wczorajszym posiedzeniu zajść musiały pewne fakty, które zmieniły sytuację. Tym faktem zdaje się być wizyta, jaką wczoraj późnym wiecz. złożył premierowi Chamberlainowi w Izbie Gmin syn króla Ibn Sauda Emil Faisal, który doręczyć miał premierowi brytyjskiemu pismo odręczne króla Ibn Sauda, zawierające żądanie utworzenia w Palestynie niepodległego państwa arabskiego. Król Ibn Saud obstawać miał bezwarunkowo przy tym żądaniu i zdecydowanie poprzeć miał postulaty wysunięte przez zwolenników Muftiego.

Wobec takiego stanowiska, zajętego przez króla Ibn Sauda, kontynuowanie wspólnych rozmów arabsko-żydowskich okazało się bezcelwe.

Co do dalszych losów konferencji palestyńskiej — to w poniedziałek rząd brytyjski przedstawić ma obu delegacjom proponowane przez siebie rozwiązanie kompromisowe i zażąda formalnego określenia przez obie delegacje ich stanowiska wobec tych propozycyj. W razie odrzucenia propozycyj przez obie strony, czego należy się spodziewać, rząd brytyjski poweźmie decyzję w zakresie własnych kompetencji.

Londyn, 24 lutego.

Dziś odbyło się trzygodzinne posiedzenie żydowskiego komitetu konferencyjnego, na którym omówiono sytuację w rokowaniach anglo-żydowskich i wysłuchano sprawozdania z wczorajszego spotkania delegatów żydowskich z Anglikami i Arabami. Przedyskutowano także postawę żydowską na dzisiejszym, drugim spotkaniu z delegatami arabskimi. Następne posiedzenie komitetu konferencyjnego odbędzie się w sobotę wieczorem, i jak zapewniają, na posiedzeniu tym zapadną doniosłe i rozstrzygające dla dalszych rokowań decyzje.

Jak informują, w czasie wczorajszego spotkania angio-żydowsko - arabskiego przedstawiciele krajów arabskich wypowiedzieli opinię, że mandat jest tylko przejściową formą konstytucyjną Palestyny i że Żydzi powinni zaakceptować prawo Arabów do niepodległego bytu państwowego przy poręczeniu *równych praw żydowskich i ochrony mniejszości żydowskiej.*

W odpowiedzi dr. Weizmann miał wyjaśnić iż fakt, że Żydzi zgodzili się spotkać z przedstawicielami niepodległych państw arabskich dla swobodnej, nieoficjalnej i nie wiążącej dyskusji nad problemem palestyńskim, *bynajmniej nie oznacza, jakoby delegacja żydowska uznawała tytuł tych państw do współdecydowania o przyszłości Palestyny,* aczkolwiek on, Weizmann, wysoko ceni interesy tych krajów i gotów jest rozważać je z całym zrozumieniem.

POROZUMIENIE FRANCJI z GEN. FRANCO

zostało osiągnięte. — Angîa i Francja uznają w ponìedziałek rząd w Burgos. — Prez. Azana ustępuje

Burgos, 24 lutego.

(Pat) — Po długiej konferencji pomiędzy delegatami francuskimi — współpracownikami sen. Berard'a i przedstawicielami Hiszpanjii,

OSIĄGNIĘTO POROZUMIENIE.

Osiągnięte porozumienie jest właściwie wyrównaniem wzajemnych zobowiązań obu stron w sprawach zasadniczych, związanych z podjęciem normalnych stosunków dyplomatycznych francusko-hiszpańskich.

Treść porozumienia podana będzie do wiadomości tylko zainteresowanym rządom. Sprawy stosunków pocztowych telegraficznych i kolejowych zostały załatwione ostatecznie.

Londyn, 24 lutego.

(Pat) — Agencja Reutera komunikuje w związku z zapowiedzią premiera Daladier o uznaniu hiszpańskiego rządu narodowego de jure, iż jeśli francuska rada ministrów przyjmie w poniedziałek propozycję premiera, to rząd brytyjski zamierza uczynić to samo. Przewidują, że premier Chamberlain złoży w Izbie Gmin deklarację o uznaniu hiszpańskiego rządu narodowego możliwie jednocześnie z premierem Daladier.

Londyn, 24 lutego.

(Pat) — Reuter donosi, iż wojna domowa w Hisgzpanji wygasa i republikanie nie będą stawiali dalszego oporu.

Wedle otrzymanych w Londynie wiadomości, jedyny polityk hiszpański będący zwolennikiem kontynuowania walki, dr. Negrin znajdować się ma w okolicach Walencji i nosi się z zamiarem opuszczenia Hiszpanji.

Londyn, 24 lutego.

(Pat) — Agencja Reutera donosi z Paryża, iż Azana w dniu uznania hiszpańskiego rządu narodowego przez Anglię i Francję, ma zamiar ustąpić ze stanowiska i emigrować.

Rząd meksykański miał zaofiarować gen. Miaja „horonową gościnę" w Meksyku.

Czego żądają Niemcy od Pragi

Zmniejszenia armii do 50 tys. stałej kadry i podziału na trzy części czeską, słowacką i ruską

Berlin, 24 lutego

Stosunki między Niemcami a Czechami uległy nowemu zaostrzeniu. Niemcy w formie ultymatywnej stawiają Czechosłowacji szereg żądań. W pierwszym rzędzie są to żądania natury wojskowej. Niemcy chcą, **aby Czesi zredukowali swą armię do 50.000 stałej kadry i aby podzielili ją na trzy części: czeską, słowacką i ruską.**

Rząd niemiecki chce mieć zarezerwowane pierwszeństwo w nabywaniu produktów fabryki Skoda i fabryki broni w Brnie. Poza tym Niemcy żądają aby armia czechosłowacka, która do tej pory była zorganizowana na wzór francuski, **została przeorganizowana na wzorach niemieckich.**

Poza tym Rzesza żąda, aby mniejszość niemiecka narówni z Czechami i Słowakami otrzymywała wszelkie prawa narodu państwowego.

W związku z tym w Pradze rozeszły się pogłoski, że przywódca Niemców czeskich, **dr. Kundt, mianowany ma być przez prez. Czachę ministrem dla spraw mniejszości niemieckich.**

Przystąpienie Węgier do paktu antykomunistycznego

Budapeszt, 24 lutego.

(PAT) Dziś o godz. 11-ej w ministerstwie spraw zagranicznych nastąpiło uroczyste podpisanie protokółu o przystąpieniu Węgier do paktu antykominternowskiego. Protokół podpisali: węgierski minister spraw zagranicznych hr. Csaky, poseł niemiecki von Erdmannsdorff, poseł japoński Matsymiya i włoski charge d'affaires Fermentini.

Min. Ciano przybywa dziś do Warszawy

Prasa rzymska o współpracy polsko-włoskiej

Rzym, 24 lutego.

(Pat) — Wieczorna prasa rzymska i prowincjonalna komentuje obszernie podróż min. Ciano, który dziś przybywa do Warszawy.

„La Tribuna" w korespondencji z Warszawy, której autorem jest Guido Puccio pisze: **Polska zajmuje dziś pierwszorzędne miejsce w hierarachii państw europejskich i utrzymuje pozycję równowagi na wschodnim odcinku naszego kontynentu.** Autor charakteryzując sylwetki obu ministrów spraw zagranicznych hr. Ciano i min. Becka, pisze: Minister Ciano jest najbliższym współpracownikiem Mussoliniego i realizatorem jego dyrektyw na najdelikatniejszym odcinku, jakim jest polityka zagraniczna. Minister Beck jest mężem zaufania Marsz. Piłsudskiego i z tego powodu każdy z nich jest więcej aniżeli ministrem spraw zagranicznych. Minister Beck jest u steru polityki zagranicznej Polski. Marszałek Piłsudski spokojnie może spoglądać z Wawelu na rozwój wypadków politycznych w Polsce, którym on sam narzucił bieg. Pomiędzy Polską a Litwą granice otwarte. Bogate pokłady węgla na Śląsku Cieszyńskim wróciły do Ojczyzny. Min. Beck po uwolnieniu polityki zagranicznej Polski od wpływów obcych, wprowadził ją na nowe drogi, nadawszy jej szybszy rytm i całkowitą niezależność, co stanowi chlubę całego narodu. Znaczenie i prestiż Polski wzrosły znacznie w ostatnich latach i pozwoliły jej na skoncentrowanie i zużytkowanie wszystkich sił narodowych. Ten 35-milionowy naród wykazał niezwykłe zdolności organizacyjne i zdumiewającą siłę twórczą.

Zamachowcy b. żelaznej gwardii skazani na kary do 8 lat więzienia

Bukareszt, 24 lutego.

(PAT) Trybunał wojskowy w Bukareszcie wydał dzisiaj wyrok w sprawie znanej pod nazwą „spisku miotaczy ognia". Odpowiadało przed sądem 12 członków grupy terorystycznej b. Gwardii Żelaznej. 9 oskarżonych skazano na kary więzienia od 1 roku do 8 lat, 3-ch uniewinniono. Oskarżeni przygotowywali zamach w Bukareszcie, przy czym znaleziono u nich bomby i miotacze ognia. Spisek został wykryty dzięki wybuchowi w tajnym laboratorium.

Straszna katastrofa górnicza we Francji

9 Polaków zabitych

Paryż, 24 lutego.

(PAT) W czwartek w południe w okręgu kopalni Darcy położonej w Montceau Les Mines nastąpił katastrofalny wybuch wskutek zapalenia się pyłu węglowego od lontów używanych do nabojów dynamitowych w kopalniach. Wybuch nastąpił w chodniku, położonym na głębokości 420 metrów, co niesłychanie utrudniało akcję ratowniczą. W chwili wybuchu jeden sztygar i jeden górnik Polak Pawlicki zostali zabici. W ciągu popołudnia wydobyto z kopalni ponad 20 rannych. W ciągu nocy zmarło z odniesionych poparzeń i ran 10-ciu górników, wśród których znajduje się 7-miu Polaków.

Pogrzeb ofiar odbędzie się w sobotę po południu. Katastrofa wywołała w całym zagłębiu Montceau Les Mines ogromne poruszenie. Na ratuszu miasta Montceau wywieszono żałobną chorągiew. Istnieje obawa o życie 15-tu rannych znajdujących się w szpitalu.

Zdarzenia i ludzie

O podboju Chin nie ma mowy

Chłop japoński ma dość wojny. — Czy Wu-Pei-Fu zostanie lalką japońską?

Szanghaj, w lutym

Od chwili, kiedy Japończycy obsadzili Hai-nan znów nic nie słychać o tym, co się dzieje na Dalekim Wschodzie. To nie wojna w Hiszpanii zagłuszyła odgłosy walki w Chinach. Od dłuższego czasu (z wyjątkiem incydentu o Hai-nan) na froncie chińskim **nic się nie dzieje.** Czy Japończycy odpoczywają? Czy gotują się do nowego skoku? Czy też może są zmęczeni długotrwałą wojną?

Nie. Japończycy dalej iść nie mogą. Ich front w Chinach wynosi już kilka tysięcy km. Zbliżyli się teraz do terenu górzystego, a więc do pasa fortec naturalnych, któreby trzeba zdobywać w ciągu miesięcy, jeśli nie lat, kosztem olbrzymich ofiar. Można powiedzieć śmiało, że w tej części kraju armie chińskiego Kuomintangu są niezwyciężone. Japończykom nie udało się odciąć całkowicie dowozu broni i amunicji dla Chińczyków, natomiast podstawy żywnościowe i przemysłowe chińskie są więcej, niż wystarczające. Dlatego w kołach fachowców wojskowych i gospodarczych istnieje przekonanie, że zdobycze japońskie w Chinach skończyły się definitywnie. Co będzie dalej?

Japonia jest wyniszczona przez wojnę gospodarczo i finansowo. Bojkot angielsko - amerykański podważył jej handel zagraniczny. Mimo olbrzymich zalet i cnót, jakie wykazała armia — bitności, karności, cierpliwości, poświęcenia — **chłop japoński ma dość wojny.** A tymczasem końca jej wcale nie widać. Japończycy niby to obsadzili olbrzymie obszary, ale **o opanowaniu tych obszarów i zorganizowaniu na nich życia politycznego i gospodarczego pod supremacją japońską, nie może być mowy.**

Na obszarach okupowanych prowadzona jest wojna podjazdowa, przez t. zw. b a n d y c h i ń s k i e, czyli oddziały nieregularne. Jest to podobno 500.000 ludzi. Wysadzają w powietrze mosty, napadają na transporty wojskowe, zabijają warty, znoszą mniejsze oddziały japońskie, przecinają druty telekomunikacyjne, wysadzają w powietrze gmachy, gdzie mieszczą się urzędy japońskie. Bez litości **mordują każdego Chińczyka, który splami się współpracą z władzami japońskimi.**

Japończycy zdają sobie sprawę, że **o pacyfikacji Chin nie ma mowy.** Próbują więc stworzyć rządy p s e u d o- c h i ń s k i e. Teraz znów postawili na zapomnianego od dawna marszałka **Wu-Pai-Fu.** Generał ten, wielki wróg Kuomintangu, wycofał się z życia politycznego w roku 1926. Jest to człowiek nader przyzwoity, jedyny z pośród marszałków chińskich, który na swoim marszałkowaniu nie zrobił milionowego majątku.

Od pewnego czasu marszałek Wu-Pai-Fu zasypywany jest depeszami i listami ze wszystkich stron, żądającymi, ażeby „ratował ginącą ojczyznę". Stary marszałek zrozumiał natychmiast, że jest to jakiś wybieg Japończyków. Podobno miał wysłać do Kuomintangu list, zapewniający, iż stoi na gruncie całkowitej niepodległości Chin i nie ma o tym mowy, aby pomagał Japończykom w pognębieniu swojej ojczyzny.

Ale to nie jest zupełnie pewne. W kołach cudzoziemskich w Szanghaju liczą się z tym, że stary marszałek chiński może się dać namówić. Wątpliwe jednak, czy uda mu się cokolwiek zrobić w łączności z Japończykami.

Ludzie, którzy dobrze znają Daleki Wschód, a szczególnie Chiny, mówią, że **cały wysiłek japoński [illegible] czym. Chiny są za [illegible] zbyt liczny, aby było go można opanować.**

Nawet nie będzie go można wytruć heroiną, ani innymi narkotykami, które z taką łatwością sprzedaje się dziś w okupacji japońskiej...

Rozwiązanie partii hitlerowskiej na Węgrzech

Policja obsadziła wszystkie lokale partyjne w Budapeszcie i na prowincji.—Działacze narodowo-socjalistyczni w obozach koncentracyjnych

Hitlerowcy zamierzali dokonać zamachu celem objęcia władzy

Budapeszt, 24 lutego

(PAT) Węgierska partia narodowo-socjalistyczna, której przewódcą jest przebywający obecnie w więzieniu mjr. Szalasy, została dziś rozwiązana.

Jak wiadomo, na czele partii stał ostatnio Hubay. Dziś w godzinach rannych lokale partii zarówno w Budapeszcie, jak i na prowincji,

ZOSTAŁY OBSTAWIONE SILNYMI ODDZIAŁAMI POLICJI.

Po przeprowadzeniu rewizji archiwa partyjne przewieziono do prokuratury, a lokale opieczętowano. Jak słychać, liczni narodowi socjaliści, szczególnie pełniący w partii funkcje kierownicze,

ZOSTANĄ UMIESZCZENI W OBOZACH KONCENTRACYJNYCH.

Należy podkreślić, że od czasu, gdy najważniejsze reformy, głoszone przez narodowych socjalistów, m. in. kwestia żydowska i reforma rolna, weszły przynajmniej w głównych zarysach w stadium realizacji na drodze parlamentarnej, partia narodowo-socjalistyczna straciła wielu zwolenników, szczególnie spośród inteligencji. Z chwilą zamknięcia na okres 3-ch miesięcy organu partii narodowo-socjalistycznej „Magyar Sag" odebrano partii możliwość szerzenia propagandy co niemal do zera zredukowało jej aktywność.

Bezpośrednią przyczyną rozwiązania partii jest wynik śledztwa w sprawie zamachu bombowego przed synagogą w Budapeszcie w ubiegłym miesiącu. Śledztwo wykazało bowiem, że zamach zorganizowany był przez członka partii narodowo-socjalistycznej Jokedvu, należącego równocześnie do rządowej partii, a wykonany był przez młodych narodowych socjalistów.

W tutejszych kołach politycznych podkreślają, że rozwiązanie partii narodowo-socjalistycznej w pierwszych dniach urzędowania premiera Teleki'ego również z uwagi na obecną międzynarodową sytuację polityczną

MA DONIOSŁE ZNACZENIE.

Należy podkreślić, że poseł Rajniss, jeden z twórców ruchu narodowo-socjalistycznego na Węgrzech, wstąpił przed kilku dniami do stronnictwa rządowego. Zwracają również uwagę, iż narodowi-socjaliści po rozwiązaniu partii nie będą mogli kandydować w najbliższych wyborach do parlamentu.

★

Budapeszt, 24 lutego

(PAT) W łonie węgierskiej partii narodowo-socjalistycznej założono także tajną organizację pod nazwą „Czarny front" której członkowie oznaczeni byli nie nazwiskami, lecz liczbami i mieli za zadanie

ORGANIZOWANIE ZAMACHÓW TERORYSTYCZNYCH.

Stwierdzono również, że w łonie partii istnieje „wydział bezpieczeństwa partii" mający na celu na wypadek

OBJĘCIA WŁADZY PRZEZ PARTIĘ

obsadzenie stanowisk państwowych i dążenie do realizacji celów narodowo-socjalistycznych przy użyciu przemocy. Członków partii zaprzysięgano i grożono im na wypadek zdrady śmiercią.

Wielka pożyczka angielska dla Rumunii

Londyn sfinansuje budowę bazy morskiej na północ od Konstancy

Bukareszt, 24 lutego (tel. wł.)

Pisma bukaresztеńskie donoszą, że wkrótce przybędzie do Bukaresztu angielska misja gospodarcza, która szczegółowo zbadać ma rynek rumuński, aby przekonać się o możliwościach szerszej wymiany towarowej między Rumunią i Anglią.

Równocześnie angielska prasa ekonomiczna poświęca Rumunii dużo uwagi a zwłaszcza okazuje wielkie zainteresowanie osobą obecnego ministra skarbu rumuńskiego jakoteż dyrektora Banku Narodowego M. Constantinesca, który stanie na czele ministerstwa gospodarstwa narodowego.

Prasa rumuńska donosi dalej z Londynu, że projektowana jest tam **wielka pożyczka angielska dla Rumunii.** Anglia chce pogłębić swe stosunki gospodarcze Rumunią głównie przez **zakup drzewa i zboża oraz sprzedaż swych produktów przemysłowych.**

O ile chodzi o pożyczkę, w angielskich kołach mówi się o **5 milionach funt. szterlingów, z czego znaczna część udzielona będzie w towarach.** Z pożyczki tej finansowane ma być **wybudowanie nowego portu na północ od Konstancy,** który zarazem użyty mógłby być jako wojenna baza morska.

Poczynaniom angielskim na rynku rumuńskim przypisuje się w Bukareszcie wielkie znaczenie.

Studenci Polacy w Gdańsku usunięci przemocą

z gmachu politechniki.—Komisarz generalny R.P. złożył protest

Gdańsk, 24 lutego.

(PAT) W związku z konfliktem pomiędzy polskimi a niemieckimi studentami politechniki gdańskiej na tle zajścia w jednej z kawiarń we Wrzeszczu polstudenci zwołali w dniu wczorajszym wiec manifestacyjny.

Rezolucje tego wiecu zostały poczytane za obraźliwe przez niemieckich studentów, którzy zareagowali na nie w dniu dzisiejszym przez usuniecie przemocą studentów polskich z sal wykładowych. Zarząd Polskiej Bratniej Pomocy protestował u rektora i pozostaje z nim w pertraktacjach, co do likwidacji incydentu.

Komisarz generalny R. P. protestował w senacie Wolnego Miasta domagając się przedsięwzięcia kroków, które zapewniłyby studentom Polakom bezpieczeństwo osobiste i możność swobodnego odbywania studiów. Równocześnie senat Wolnego Miasta zaprotestował tekst rezolucji wiecu studentów Polaków.

Ustawa o zakazie uboju rytualnego

będzie rozpatrywana 28 b.m. w komisji sejmowej

Warszawa, 24 lutego.

Dnia 28 b. m. we wtorek o godz. 9-ej rano odbędzie się posiedzenie komisji administracyjno-samorządowej sejmu.

Na porządku dziennym znajduje się sprawozdanie pos. Leopolda o projekcie ustawy złożonym przez pos. Dudzińskiego w sprawie zmiany ustawy o uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach.

Projekt posła Dudzińskiego zmierza do zakazu uboju rytualnego.

Biuro kolonialne

przy prezydium rady ministrów

Warszawa, 24 lutego.

W kołach politycznych rozeszły się pogłoski, jakoby przy prezydium rady ministrów powstać miało w niedługim czasie specjalne biuro do zagadnień kolonialnych.

Jako szefa biura wymieniają mjr. Lepeckiego.

Stalin złożył przysięgę wojskową

Moskwa, 24 lutego.

(PAT) Agencja „Tass" donosi, że Stalin, w charakterze członka najwyższej rady wojennej ZSRR złożył przysięgę wojskową według nowej roty, w obecności członków wspomnianej rady.

AKADEMIA MIĘDZYSZKOLNA.

Jutro, t. j. w niedzielę, 26-go lutego b. r. oddział grodzki Lgii morskiej i Kolonialnej w Łodzi urządza w sali Stow. Śpiewaków przy ul. 11-go Listop. da Nr. 21 Akademię Międzyszkolną, zorganizowaną z okazji 19-ej rocznicy dojścia Wojsk Polskich do morza.

Początek Akademii o godz. 11.30.

Testament Papieża Piusa XI

Cita del Vaticano, 24 lutego.

(PAT). Dzisiejszy „Osservatore Romano" ogłasza dokumenty, dotyczące testamentu zmarłego Papieża Piusa XI-go. Dokumenty te składają się z niewielu kartek, pisanych własnoręcznie, w których zostały wyrażone niektóre życzenia Ojca Św., dotyczące różnych przedmiotów. Pierwsze z tych kartek noszą datę 31 maja 1927 r. i zaczynają się od świętych imion: Jezus, Maria, Józef i modlitwy w języku łacińskim. Zasadnicza część testamentu zaczyna się następującym zdaniem: „Oto są dyspozycje ostatniej mojej woli w imię Boga dobrego i błogosławionego". Jako wykonawcy testamentu wymieniani są prałaci domowi Carlo Confalomieri i Diego Vennini, których zmarły Ojciec Św. nazywa swymi prawdziwie drogimi prałatami domowymi.

Ojciec Św. zostawia wszystko, co należało do niego w drodze kupna lub darów swemu następcy, „a to niewiele — pisze w swym testamencie zmarły Papież — co należy do mnie osobiście zostawiam na sporządzenie legatu dla krewnych i osób, które się mną opiekowały". Resztę zaś postanawia podzielić między kilka instytucyj dobroczynnych.

W końcu testamentu napisane jest: „Wyrażam życzenie, aby ciało moje zostało złożone w pobliżu grobu Piusa X-go, który powołał mnie do biblioteki Watykańskiej i nie daleko grobu Benedykta 15-go, który na krótko przed swoją śmiercią powołał mnie na katedrę Św. Ambrożego i Św. Karola oraz do kolegium kardynalskiego. Tłumy, które będą przychodzić, aby modlić się u ich grobów pomodlą się, miejmy nadzieję, i za duszę ich następcy".

Nakskov, 24 lutego

(PAT) Dnia 24 lutego o godz. 16.30 odbyła się na duńskiej stoczni w Nakskov uroczystość spuszczenia na wodę nowego polskiego tansatlantyku, motorowca „Chrobry".

Pełna tabela wygranych

2-go dnia ciągnienia 1-szej klasy 44-ej Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA BEZ GWARANCJI).

CIĄGNIENIE PIERWSZE.

10,000 zł. — 48756.

5000 zł. — 58842, 77113.

2,000 zł. — 20470, 61594. 136821, 162372.

1,000 zł. — 67935, 83752. 112526, 138069, 164422.

500 zł. — 1498, 15831, 23177, 2616, 38358, 74086, 78825, 121417.

250 zł. — 451, 1034, 3543, 6849, 8952, 11993, 19741, 23637, 16931, 27921, 34830, 41514, 42009, 42452, 48481, 49533, 53583, 62353, 62748, 70872, 73634, 74354, 76641, 80105, 81194, 86547, 91175, 98087, 102742, 105001, 112219, 116894, 120987, 132737, 136489, 136740, 139176, 141946, 150670, 152428, 153765, 158095, 159315, 160874, 163034.

Wygrane po zł. 62.50, z literą s po zł. 125.

10s 104 247 51 58 64s 376s 484s 644 89s 939s 1034 37 244 448 53 531 39 715 919s 59 99 2147 78 290 349 67s 72s 498 629 722 908 98s 3087 140 263 674s 779 953s 4134 351 439s 618 772s 5008s 630 244 47 380 98 521 61 617s 50 87 861 6008 13 62 92 137 96s 222 396 539 47 64s 83s 605s 996 7093s 189 269s 950s 92 8137 403s 92 746 867 952 65s 86 9099 140 64 245 77 312 23 416 43 630s 76 950.

10456s 526 657 78 866 11368 583 669 81 88 785s 804 56 12157 87 96 255 95s 310 698 748s 62 902 13226 82 473 96 507 79 94 722 832s 64 908 14174 378 447 812 93 922 15055s 79 241s 384 527 627 74 81 770s 901s 16357s 460 503 23 75 707 33 97 920 17064 251 328 413 47 18798 952 57 19090 114 247 70 537s 648 76 701 885 90.

20136 293 410 71 668 816 21024 44 64s 106s 24 310s 473s 704s 99s 886 22033 107 63 396s 521s 63 90 23134 71s 208 51 364s 531 88 601 45 84 905 26s 24032 56 77 317 457 522 52 84 95s 618s 92 764 985 25037 172 97 239 430 531s 627 796 839 45 950 26193 235s 39 356 59 505 618s 791 934 27086 194 271 343 476s 597 619 840 28043 236s 325 623 55 57 29106 200 324s 57 424 628 707s.

30011 68s 241 50 71 502 72 891 31005 85 137s 442 65 93s 657 59 69 739 824 88 918 32310s 458 508 63 667 739 79 839 33053s 361 72 434 712s 21 95 839 76 34088 151 57s 85 255 91 331 421 551 724 871s 35161 75 82 480 718 49 944s 34054 205s 71 518 676s 789 868 37133 80 270 459s 60 544 71 641 71 989 38036 273 471 685 825 39 900 39035 112 382 428s 44s 862 87.

40113s 227 87 338 674s 968 41161 447 663 598 706 24 43055s 87 267 344 73 721 822 44396 420 567s 84 625 883s 900 45227 614s 756s 815 46347s 429s 538 87s 56 966s 47092 180 400 25 763 818 923s 48041 287 481 90 527 658 764 98 802 930s 68s 49109 25s 282 333 435 505s 23 94 604s 10s 61 76 835.

50045 61 320 36 405 42 45 79s 536 610s 54s 71 780 51085 134 426 574s 731 97 835 37 52084 402 4 57 81 88 732 49 942 53039s 60s 279 531s 839 948s 54087 169s 209s 319 20 471 520 846 83s 84 96 55106s 357 67 95 538s 641 757 856 56104 25s 650 765s 966 57005 43 215 489s 560 643s 48s 89 98 741 58085 232 55 364 491 544s 74 679 754 907 82s 59383 780.

60150 72 399 507s 725 38 870 61058 525s 66 625 96 864s 957s 91 62095 387s 530s 646 748 54s 63087s 132 324 64 485 532 41 958 64255 393 513 59 88s 637 97 783 65075 139 84 327 92 421 35 80 754 76 66029 114 213s 58s 370s 531 741 821 67019 320s 901s 68133s 201 72 386 748 850 75 957 99 69041 284s 94 95 551s 62 631s 35 68 753s 546s.

70095 199 210 460s 527 635 92 867 70s 972s 71028 149s 65 92 272 358 469 90s 622 794 72020s 27 111s 332 471 575 705 8 891 997s 73262 64s 345 421 817 58 91s 74108 283 504s 628 779s 83 96 931 75042 358s 450 85s 952s 76578 651s 683s 917 60 77017 123s 98 341 478 834 78003 72s 249 369 72s 812 68 79008 42124 82s 214 633 93 757s 849s 67 92 905.

80013 312 501 71s 605 751 89 852 909 81100 34 81 291 416s 681 700 82134 235 97 318s 99 566 70 642s 83202s 38 471 507 84 681 719s 98 899 902 85s 84231 90 328 558 647 63 827 85079 125s 351 461 558 682 84 703 32 78 876 922 86014 113 201 393s 501 96 607 906 66s 87086 265 368 653s 926s 88011 86s 95 145 297s 432s 542s 48 653 89071s 214 28 396 410 23 34s 527 62 676 704 854.

90061 148 73 239 55 397 581 692 922s 91011s 112s 75 285s 336 737 868 85s 929s 92063 347 413s 20 538 93170s 618 80s 902 94022 88 112s 35 68s 97 260 72 98 303 521s 610 739s 97 811 966s 69 95118 50 276s 418 33s 625 79 979 96039 129 284 427s 62 536 81 613s 839 61 819 47007s 24s 158 242 315 424 542 897 98032 160 240 320s 65 77 99s 517 79s 661 722 933 99102 343 530 55s 614 46s 857s 83.

100133 335 71 638s 40 712 15 871s 958 101317 86s 441 44 524s 746 844 915s 20 61 102298 332 74 481 807 69 73 103013 55 232s 312s 27 416 514 910s 15 70 104160 96 320 55 78s 86 801 19 105001 157s 78 443 574s 803 901 32s 106360s 646s 831s 44 92 107632 781 951s 62 108082 400s 533 77 88 703 949s 109003s 24s 57 272s 354 612 753s 824s 943.

110074 377 96 715 818s 959 111411s 41 662 776s 814 43 913s 112155 221 87 589 649s 789 866 113417s 786s 976 114034 43s 148 99 239 354 83 437s 535s 688 990 115170 90 248 671s 952 67s 116198s 213 88 550 86 883 912 117232 500 33 54 76 118016 235 430s 512s 13 721 96 866 983 119055 76s 278 79 394s 554 779 840 922.

120038 203 76 345s 75 77s 84 886 960s 87s 121047 153 296 457 702s 36 122209 30 258s 89 404 638s 718 892 123101s 7s 35 56s 226 54 89 420s 37 66 89s 572 620 721 842 930s 61 124026s 114s 371 489 809 92 125034 232 438 573s 74 634 889s 946 126157 77 262 85 501s 625 758 98s 950 87 127050 95 150s 389s 478 593 645 76s 767 890s 128000 123 60 88s 271s 535 655 890 901 41 129419 523 891.

130021 191 468 554s 749s 131011 41s 53 349 486 639 824 132308s 33 75s 605s 28 77 778 812s 133186 340 311 412 60 573 618 942 134186 218 49 372s 81 404 512 39 600 51s 84 754 135128 452 805 943 136032 68 464s 570 808s 137074 192 203 9 32 57 67 522 67 84 603s 926s 138166 31 46 95 483 93 785 938 81s 90s 139020 190 320 25s 422 691 768 77 909 15 76.

140036 108 42 295 330 83 487 927 141124 484s 823 26 142426 556s 609 74 143320s 482 513 88 701s 888s 965s 75 144005 35s 457 765 145108 202 454 513 97 633s 36 706 920 54 146150 360 684 715s 25 852 906s 147054 76 441s 603 5s 916s 148007s 16 161s 461 635 710 40 825 968s 72 149138 552 634s 78 926 49.

150115 340 55 870 863 151125 61 243 305 475 869 936 152057 428 44s 93s 783s 90 897 60 89 153008 34s 251 300 43 483 712 94s 154001 146 62s 317 730 903s 155500 621s 72 82s 325 27 70 156094s 157s 89 364 73 528 89 97 668 802 44s 85s 87 982 15708 156 294 537s 71 90s 601s 87 94 921 158034 177 512 625 730 85 159067s 185 233 70 90s 650 892.

160352 454 514 25s 69 711s 15 161124 228 372 751s 827s 162062 113 286 351 639 892 163034 56 116 68s 327 77s 539s 54s 818 70 164061 160 380 795 812 922s.

CIĄGNIENIE DRUGIE.

20,000 zł. — 60888.

2,000 zł. — 31398, 73173, 1834.

1,000 zł. — 12178, 17061, 79766.

500 zł. — 15255, 45243, 57778, 71870, 79511, 84182, 93402, 98195, 119198, 162319.

250 zł. — 4029, 10758, 11827, 16233, 25044, 25271, 30970, 34186, 34197, 34216, 49033, 52364, 59985, 63323, 72334, 73085, 84813, 88439, 105702, 105808, 114894, 117241, 118689, 123790, 127228, 127569, 128407, 131097, 133730, 133810, 135978, 149627, 150664, 158433, 163898.

Wygrane po zł. 62.50, z literą s po zł. 125.

175s 566 1088 201 456 702 2293 3083 217 45 707 4066 315 560 693 5181 254 92s 376 447 898 908 6428 656 775 7185 535s 837 8145 326 624 9381 452 608 957

10214 64 738 845 11617s 12202 619s 932s 34 13100 529 823 14241 312s 457s 601 15042s 107 65 374s 545s 16458 64 724 944s 97 17053 100 300s 422 949s 78 18167s 578 663 776s 19192

20177 392 21086 638 22087s 540 995 23079s 186 491s 594s 648s 873 74 914 24208 18s 42 300 582 831 905 63 25057 533s 622 809 26010 265s 629 27360 807s 28162 521 766 89 888 29100s 76s 785

30147 236 450s 522 31447s 557 813 32724 824 72 983 33219 29 448s 784 34059 605 772s 807s 35 35002 160 584s 789s 36030 394 730 37022s 55 614 51 781s 38038 283 723 46 84s 39014 212 527 95s

40138 210 39 738s 918 41151 763 951 42400 20 80 526s 809 995s 43027 51 310 45068 457 585 93 46141 643 48 753 47108s 479 48037 384 49119s 442 73 902s 17

50186 429s 519s 65 51029 119 319 510 641 86 779 89 53513s 54056s 270 89 375 681 734 55127s 67 228 587 922s 56601 752s 57499 58460 59162 256 327 432 727

60099s 310 95s 596 685 999 62623 68s 64227 797s 65965 66341 558 67303 402s 793 68257 377 69926

70152s 209 530s 891 95 907 38 71156 592 672 72032s 362 757 61 73152 320 647s 74337 497s 75656 76338 614 728 945s 77318s 607 78006 315s 649s 828 991 79108 498

80332 770s 81409s 930 83654s 84387 664 845s 934 52 85086s 270s 99 86245 312 87258 583 88207 33s 82 90s 89397 460 659

90008 16s 224s 90 305 744 849 57 903 91193s 392 415s 37 677 944s 98s 92400 25 923 93263 364 715 843 909 94032 813s 95225 527 80 849 96614s 723 931 98199 383s 590 786 812s 99194 400s 18 36 689 747 63s 803s 32

10006 577 632s 76 733s 818s 101294s 620 946 102176 103005 158 506 42 709 975 105108 254s 89 366 654 806 36 917s 44 106276 349 536 795 107122 833 36 961 108147 544 770 869s 99 109236 653 724 970

110156 329 656 111303 28 483 866 112337s 487 577 661 870s 113228 62 416s 892 939s 114640 781 115349 776s 116172 851 117108 260 358 82 506 96s 625 805 118210 119246 692 890 976s

120229 121064 504 608 85 984s 122112 449s 769s 859 123244s 315 124120 396s 536 880s 125306 822 910s 72 126145 299 128242 356 641 952 129614s

130001 47 113 23 80s 388 821 131222 319 544 883s 132728 76 133040 81 262 480 134760 135556s 68 99 646 61s 755 81 868 915 136576 137040 43 305 138249 403 870 139039 467 579

140286 356 141966 142082 166 86 372 634s 725 143585 144248 609s 794 145212 703 146203 515 85s 625s 147084s 278s 340 531 970 148240s 67s 562 761 805s 902 149196 510 97 627 824 984

150151 447 54s 57 628 152117 249 153144s 155692 156141 452s 537 607 7715s 18 85 157094 594 785 945s 158182 390s 497 616 95 788 888 984s 159135 76 271 452

160062 653 815 49 923 161073 162380 574 872 163053 556 633 164096 221 96 540s 909

CIĄGNIENIE TRZECIE.

Wygrane po zł. 62.50, z literą s po zł. 125.

23 275s 735 964 1087s 124 458 2180 516 38 643s 950 3081s 112s 308s 452 513 62 644s 805 4411 764s 889s 921 5332 651 779 6078 855 95 7588 668 840 972s 8315 9112 213s 639

10530 83 653 898 905 11115 263 621 12049 133 83 89 284 453 554s 979 13187 283 799 838 70 14049s 123 569 839 15181 407 573 673s 79 16231 32 331 87 593s 643 809 937 83s 17019s 445 568s 18189 340s 88 593 608 735 823 19074 184 709.

20196 499s 552 913 21629s 22184 247 81 513s 92 688 876s 944s 23042 113 313 533s 635 24044s 221 393 440 708 84 97s 837s 903 96 25041 167s 93 26203 407s 606 66s 776 805 27161 212s 25 546s 714 28057 483 625 757 29078 659 73 823 43s.

30292 577s 31256s 545 667 843 924 32043s 341s 469 95 786 842s 75 92 976 33066 226 84s 390 702 814s 919 34 34362 666 753 88s 35388 485 900s 36700 871 37095s 190 241 666s 69 39030 191 315 23 561 906 11

40140s 68s 534 952 41347 519 746s 822s 42212 322s 801 5 43872 44180 662 762 45000s 58 174 443 600 830s 986 46280 359 402s 61s 965 47009 261 256 48219 357 575 97 838 49115 36 346 949.

50033 47 248s 474 669 929 51591 52238 622 848s 75 995 53033 63s 385 410s 525 76s 882 919 54088 225 334 507s 80 646 705 871 78 908 55687 726 56121 238 384 731s 49 993s 57064s 133 207 533 860 58453 59080 674 816 974.

60404 624 32s 873 61006 129s 549s 62119 33 225 956 63013 384s 64462 897 65460 540 690s 742 888s 66148 293s 507s 16 67286 502 868 68066 135 47 75 896s 69225s 68.

70049 245s 71334 98 422 505 95 72135 45 61 232 334 82s 98 488 73052 183s 436s 728s 918s 74092 657 861 993 75659s 821 970 76057 179 77397 529 682 820 69 84 99 78199 835 79044 151 591 815s.

80039 127s 55 302s 926 28 81061 77 421s 82665 965s 83190 261s 674 786 84188 212 489 520 705 24 870 85174 86658 95 87294 88117 42s 58 376 94 537s 724 827 56 89017 60 297s 551 653 758 950.

90843 91184s 483 716 822 92037 478 83 643 93772s 991 94742 878 82 904 95136 310 96032 267 395s 402 714 97032 267 395s 402 714 97410 537s 786 812 908s 98198 445s 99176 620 42.

100358 660 703s 804 101358 517 64 85 840s 102009 18 103298 465 88 515 611 104444 105256 66 970 106867s 107446 55 779 807 56 108046 124 251 66s 399s 630 700s 109090s 383 404s 74 86 701.

110004 200 37 111005 577 874 112551s 113263 89s 536 789 114236 438 642s 47 115236 438 642s 47 115309s 570 116252s 500 737s 830 117220s 311 590 766s 118194 224 358s 702 971 119056s 319 775.

120497 661s 934 121022s 122187 475 535 693 123247 76 124098s 433 570 841 921 125096 120 286 413 33 952 126388 755 80 812 77 935 127115s 512 128216 129006 296 396s 400 994.

130470 621 23s 735 131335 40 546s 673 862s 132469 540s 45s 95 680s 859 68 133020 200 621s 749s 134138s 266s 337 495 668 135741 923s 52 136177 558 74 819 137030 159 797 839s 930 138668s 91 754 139052 98 521.

140355 412s 610 714 141143s 142150 73 466 515s 977 143715 914 144181 518 703 145 325s 776s 871s 924 146500 147037 191s 775 814s 937 148215 846 149010 72 163s 359 439 501 690 827 52 941.

150176 514 151008 20s 366 540 152031s 258 87s 520 621s 760 816s 153504 905s 154396s 412 693 94 752 860 976 155176 507 50s 601 732s 943 156164s 759s 157581s 757s 944s 158555 622s 91 745s 883 159077s 124 65 666 717 904.

160685 785 812s 161113 448 701 812 972 162432s 61 93 762s 861 163500 164935s

Widziałem Marię Antoninę...

Wrażenia znakomitego dziennikarza z pokazu filmu „Maria Antonina", zamieszczone we francuskich pismach

— Ostatni, krótki napis „koniec"... Zapalają się światła... Publiczność nie rusza się z miejsca... Dziwna cisza przeciąga się w nieskończoność...

Ktoś wstaje. Druga, trzecia, czwarta osoba podnoszą się z krzeseł.. I nagle — burza oklasków huczy, wypełnia olbrzymim grzmotem całą wielką salę. Wyfraczeni panowie, najpiękniejsze, najbardziej dystyngowane kobiety świata, wszyscy, w jednym szalonym entuzjaźmie.

— Coś — jak na angielskie stosunki — niesłychanego. Takie rzeczy nie zdarzają się w Londynie. To było zupełnie bez precedensu... —

Tak pisał sprawozdawca jednego z londyńskich pism codziennych o reakcji publiczności na premierze filmu „Maria Antonina". Czytając o tym, nie bardzo chciało mi się wierzyć, by angielska, a zwłaszcza londyńska publiczność potrafiła tak się dać porwać wzruszeniu i entuzjazmowi. Mówiąc szczerze sądziłem, że recenzent londyński przesadził. Działo się to w Paryżu.

NORMA SHEARER

Przypadkowo dostałem zaproszenie na prywatny pokaz filmu „Maria Antonina" w biurze Metro Goldwyn Mayer. Z pierwszym metrem taśmy, z momentem, gdy na ekranie ukazuje się twarz Normy Shearer, zaczyna się dziać coś wielkiego. Coś czego nie można wyrazić słowami. Zachwyt i wzruszenie chwytają za gardło. Ogrom, moc, magnetyzujący fluid płyną z ekranu, by trzymać przez cały czas trwania filmu w jednakim, szalonym, nie do pomyślenia na trzeźwo — napięciu.

Nie ma sensu wymieniać scen, streszczać film. Nie można określić co lepsze, a co gorsze. Jest jedno: Norma Shearer, a przy niej wszystko staje się nieważne.... Ona zaćmiewa!

Zdumiewające jest tylko, że się zwraca uwagę na akcję. To już zaleta scenariusza, że potrafił przy grze czołowej aktorki również na siebie zwrócić uwagę. Napisów nie czytałem. Nie było kiedy, nie było jak. Nie tylko zresztą ja, wszyscy byli wpatrzeni w ekran w ten wspaniały majestat ekranu — w Normę Shearer... I nie można było na nic zwracać uwagi, gdyż za bardzo absorbowała sobą. „Maria Antonina" skupiła w sobie, skondensowała wszystko, co można sztuką filmową wyrazić. Od olbrzymiego przepychu wystawy, poprzez subtelne wyczucie epoki, wyrafinowaną i stylizowaną atmosferę Wersalu, zapamiętały we wrogość Paryż, przełomowy okres schyłku Burbonów i Rewolucji Francuskiej, poprzez szeroki rozmach, okrucieństwa i wielkie zamierzenia ludzi owych czasów, do osobistego życia królowej Francji, pięknej i znienawidzonej Marii Antoniny, do jej płomiennej miłości do Axela hrabiego Fersena i konfliktów rodzinnych przy boku niechętnego jej męża Ludwika XVI, wszystko jest wyrazem najwyższej inteligencji, techniki, gry i reżyserii.

Film realizowano dwa i pół roku. Włożono olbrzymie kapitały, wysiłek, pracę. Realizował W. S. Van Dyke. Grają: Norma Shearer, Tyrone Power, John Barrymore, Anita Louise, Gladys George, Robert Morley.

Film był dotąd wyświetlany w Ameryce i Anglii. Należałem do nielicznych, którzy oglądali „Marię Antoninę" na kontynencie.

Rozumiem słowa Howarda, który o filmie tym powiedział: „Maria Antonina" nosi dumny epitet jubileuszowego filmu Metro Goldwyn Mayer. Doceniają tę zapowiedź fachowcy. Doceniam i ja. Od siebie stwierdzam: „Maria Antonina" jest filmem, jakiego nie było, i jakiego w przyszłości tak prędko nie zobaczymy".

Z dziejów Łodzi

Dnia 25 lutego 1919 roku zjechała raz pierwszy do wolnej już Łodzi pierwsza misja gospodarcza angielska, celem zaznajomienia się z możliwościami gospodarczymi i ogólnymi rozwojowymi miasta. Na czele misji angielskiej w Polsce stali: mr. Brown Brailsford, mr. Mc. Alpine, mr. Macdonald i mr. Burke Shwabe. Misja zwiedziła w towarzystwie przedstawicieli ministerstwa przemysłu i ministerstwa spraw zagranicznych szereg zakładów przemysłowych i szereg instytucyj społecznych.

Tegoż dnia przybyły do Łodzi pierwsze transporty, oczekiwanej jak zbawienie w zgłodniałym mieście transporty pomocy amerykańskiej.

KRONIKA

Luty **25** Sobota

Dziś Cezarego, Feliksa
Jutro Aleksandra Bisk.

Wschód słońca	6.31
Zachód słońca	17.06
Wschód księżyca	9.05
Zachód księżyca	00.00
Długość dnia	10.23
Przybyło dnia	2.53

Krótkie wiadomości

DOROCZNA AKCJA ODSZCZURZANIA miasta odbędzie się w kwietniu. W związku z tem wydział zdrowia rozpoczął już przygotowania, przeprowadzając ewidencję wszystkich posesyj łódzkich, oblicza ilość trutek, które będą musiały być użyte w Łodzi dla wytępienia szkodliwych gryzoniów i t. d.

***

WYSTAWA OBRAZÓW, ofiarowanych miastu przez zmarłego przemysłowca łódzkiego ś. p. Karola Eiserta, otwarta będzie jutro w salonach Muzeum Miejskiego im. Bartoszewiczów przy Placu Wolności Nr. 1. W uroczystości otwarcia wystawy wezmą udział przedstawiciele władz państwowych, samorządowych, kulturalnych itd.

***

BIURO MEŁDUNKOWE Nr. 5, obejmujące XII, XIII i XIV komisariaty policji, mieszczące się dotąd w domu przy ulicy Wólczańskiej 251, z dniem 1 marca b. r. przeniesione będzie na ulicę Kruczą Nr. 3, do bardziej odpowiedniego lokalu i w tym dniu rozpocznie normalne urzędowanie.

***

SZCZEPIENIA OCHRONNE przeprowadzi w Łodzi wydział zdrowia w okresie wiosennym. Akcja szczepień ochronnych obejmie szczepienia przeciwko ospie i przeciwko dyfterytowi. Przeciwko ospie szczepione będą dzieci, które ukończyły 1 rok życia, względnie 7 lat (poraz wtóry).

***

KONTROLĘ TARGOWISK miejskich przeprowadziły wczoraj władze administracyjne. Stwierdzono dodatni stan sanitarny i porządkowy i za wyjątkiem kilku drobnych wykroczeń, które ukarano doraźnie, przy pomocy mandatów karnych, większych przekroczeń sanitarnych nie stwierdzono.

***

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P. K. U. Łódź-Miasto II urzędować będzie w dniu 28 b. m. w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki 19. Zgłosić się winni mężczyźni rocznika 1917 i starsi, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji, którzy nie stawali dotąd do poboru.

P. Wojewoda w Rudzie Pabianickiej

W piątek, dnia 24-go b. m. p. wojewoda łódzki Henryk Józewski w towarzystwie nacz. wydziału przemysłowego p. E. Głogowskiego przybył do zakładów przemysłu włókienniczego „Adolf Horak i S-ka" w Rudzie Pabianickiej, gdzie powitany został przez dyrektora Ottona Speidla i p. Bogdanowa. P. wojewoda zwiedził zakłady, interesując się urządzeniami, opieką społeczną, warunkami pracy i płacy robotników, rozwojem produkcji fabryki i t. p.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: L. Steckel (Limanowskiego 37), Sz. Jankielewicz (Stary Rynek 9), T. Stanielewicz (Pomorska 91), B. Borkowski (Zawadzka 45), B. Głuchowski (Narutowicza 6), St. Hamburg i S-ka (Główna 50), L. Pawłowski (Piotrkowska 307).

NOWY PREZYDENT NA RATUSZU

Przejęcie urzędowania przez prezyd. Kwapińskiego nastąpi w przyszłym tygodniu.—Sprawa nominacji prezyd. Godlewskiego

W związku z informacją o zatwierdzeniu nowego zarządu miejskiego z prez. Kwapińskim na czele, o czym donosimy na 1 stronie, dowiadujemy się, że **przejęcie urzędowania nastąpi już w końcu bieżącego tygodnia.**

Bezpośrednio po otrzymaniu urzędowej decyzji, urząd wojewódzki w Łodzi **wezwie nowego prezydenta i wiceprezydentów do złożenia uroczystego przyrzeczenia,** poczym nastąpi przekazanie agend przez członków tymczasowego zarządu miejskiego.

★

Od kilku dni krążą wersje o powołaniu **dotychczasowego prezydenta Godlewskiego na stanowisko głównego inspektora samorządowego do ministerstwa spraw wewnętrznych.** Wersje te za opatrzone zostały nawet konkretną uwagą, że prez. Godlewski otrzymał już przed kilku dniami nominację, na stanowisko inspektora w IV stopniu służbowym. — Dowiadujemy się, że wersje te są przedwczesne i że prez. Godlewski dotychczas **urzędowej nominacji nie mógł otrzymać.** Jest on bowiem **urzędnikiem ministerstwa spraw wewnętrznych** (wice wojewodą, odkomenderowanym na stanowisko tymczasowego prezydenta miasta), **dlatego też nie może otrzymać nominacji na nowe stanowisko, przed otrzymaniem zwolnienia ze stanowiska dotychczasowego.**

Nominacji prez. Godlewskiego spodziewać się należy **w przyszłym tygodniu,** równocześnie z urzędowym zawiadomieniem o **zatwierdzeniu nowego zarządu miejskiego.**

★

Dotychczas jeszcze nie została rozstrzygnięta **sprawa szefostwa OZN. w Łodzi.** Jak wiadomo, prez. Godlewski jest prezesem Obozu Zjednoczenia Narodowego na Łódź. W razie więc odwołania go z dotychczasowego stanowiska, opuści on również stanowisko szefa OZN.

Jak nas informują, w razie odwołania prez. Godlewskiego z Łodzi, tymczasowym **przewodniczącym OZN.** zostanie **inż. Michelis.** (i)

Radny Szulc skazany

za zniesławienie r. Golińskiego na miesiąc aresztu z zawieszeniem kary

Donosiliśmy w swoim czasie kilkakrotnie o procesach sądowych, jakie wytaczali sobie nawzajem dwaj byli radni poprzedniej rady miejskiej i zresztą radni również w kadencji obecnej — **pp.: Henryk Szulc z Obozu Narodowego i Stanisław Goliński z P. P. S.**

Radni, w ferworze dyskusji w poprzedniej radzie miejskiej **uwłaczyli sobie.** Sprawy na tle tego incydentu, znalazły się przed sądem grodzkim, przeszły potem do drugiej instancji i zostały już osądzone. Prócz tego radny Goliński pociągnął radnego Szulca jako kierownika Związku „Praca Polska" do odpowiedzialności karnej **za zniesławienie w druku,** a mianowicie w ulotce, którą wydał zarząd „Pracy Polskiej". Ulotka ta głosiła, iż radny Goliński w związku ze strajkiem w przędzalni Sp. Akc. Haeblerów, miał się jakoby wyrazić bardzo ujemnie o strajkujących.

Okoliczności te znane są już z poprzednich terminów tej sprawy, dla której sądem włościwym jest sąd okręgowy

Wczoraj ta sama sprawa znalazła się już po raz czwarty na wokandzie sądu okręgowego. W myśl nowej ustawy prasowej, przewodniczący sędzia Grocholski — **zarządził niejawność procesu.** — Oskarżenie wnosi adw. Loos.

Przy drzwiach otwartych ogłoszony został wyrok, na mocy którego został Henryk Szulc, uznany winnym zniesławienia Stanisława Golińskiego i skazany na miesiąc aresztu z zawieszeniem na 3 lata oraz na zapłacenie 200 zł. grzywny

Przewodniczący trybunału, powołując się na ustawę prasową, oznajmił, iż **motywów wyroku nie ogłasza.** (l)

Dom Matki i Dziecka w Łodzi

będzie wkrótce wzniesiony. — Plan budowy został już zatwierdzony. — Odpowiednie fundusze będą zebrane

Sprawa budowy Domu Matki i Dziecka w Łodzi jest aktualna od dłuższego czasu. Zarząd miejski uznał ją za pilną, opracował plany, wysłał nawet specjalną delegację do Budapesztu, która na miejscu zapoznała się z istniejącymi już podobnymi instytucjami. Brak jednak funduszów stał na przeszkodzie do realizacji tego zamierzenia.

Wczoraj odbyło się posiedzenie komitetu budowy Domu Matki i Dziecka w Łodzi, na którym omawiano tę sprawę i stwierdzono, że główne przeszkody zostały już usunięte i zarząd miejski dysponować będzie odpowiednia kwotą. Mianowicie, urząd wojewódzki w Łodzi dokonał repartycyj zamrożonych sum, należnych zarządowi miejskiemu od poszczególnych samorządów województwa, czy to z tytułu leczenia ubogich chorych czy z innego tytułu i w ten sposób uzyskano kwotę zł. 779.000, która przeznaczona będzie całkowicie na budowę takiego domu. Podkreślić należy że mimo, iż inicjatywa wyszła od zarządu miejskiego w Łodzi.

Dom Matki i Dziecka będzie instytucją wojewódzką,

to też wszystkie samorządy będą partycypowały w budowie i z tych względów liczyć można, że odpowiednie fundusze będą zebrane.

W toku dyskusji podkreślono, że idea racjonalnej opieki nad dzieckiem i bezdomną matką od długiego czasu absorbuje społeczeństwo. Zagadnienie to stało się jednym z najpilniejszych. **Matka bezdomna i opuszczona staje się bowiem coraz częstszym zjawiskiem.**

Na ten niepokojący objaw zwróciła szczególną uwagę Łódź. Wskazano, że w Łodzi poczyniono już próbę częściowego rozwiązania tego zagadnienia, powołując do życia **instytucję opieki nad matką bezdomną przy ul. Sędziowskiej.** Jest to jednak prowizorium.

Wobec powyższego postanowiono **zatwierdzony już plan budowy Domu Matki i Dziecka powierzyć fachowcom dla ustalenia kosztorysu.** Dom posiadać będzie pomieszczenia dla 300 dzieci, stację rozdzielczą dla matek bezdomnych, pomocniczą klinikę położnicza i pomieszczenie dla matek w okresie przedpołogowym. (i)

Z życia robotniczej Łodzi

Komisja rozjemcza w sprawie płac w przemyśle pończoszniczym. — Układ w rzeźniach miejskich

Prace komisji rozjemczej, powołanej dla wydania orzeczenia normującego warunki pracy i płacy w przemyśle pończoszniczo - kotonowym, zostały przyśpieszone. **Przemysł postanowił wycofać swych rzeczników z komisji, wobec czego automatycznie wycofani zostali również rzecznicy robotników.** Wczoraj za tym komisja obradowała już w trzyosobowym składzie

Orzeczenie opublikowane będzie we **wtorek, 28 b. m. o godz. 6 po poł.**

***

Wczoraj odbyła się ponowna konferencja w sprawie **układu zbiorowego dla pracowników obu rzeźni miejskich.** — Ponieważ nie zdołano osiągnąć porozumienia w szeregu drobniejszych spraw (główne wytyczne układu już zostały zaaprobowane) — strony wyraziły zgodę, by **sporne punkty rozstrzygnął arbiter,** w osobie inspektora pracy inż. Skusiewicza. **Orzeczenie wydane zostanie za kilka dni.**

***

Wczoraj wynikł **strajk robotników w fabryce Buhlego przy ul. Dąbrowskiej nr. 21.** Na tle niewłaściwego stosunku kierownictwa do robotników, **unieruchomiona została wskutek strajku cała przędzalnia.** W godzinach wieczornych, na skutek interwencji inspekcji pracy, incydent został zlikwidowany i dziś podjęta zostanie praca.

Z sądownictwa

Minister sprawiedliwości postanowieniem z dnia 15 lutego rb. przeniósł sędziów Sądu Okręgowego w Łodzi pp. Ryszarda Csaky'ego i Antoniego Mirkulewicza na równorzędne stanowiska do Sądu Okręgowego w Warszawie. P. Sędziowie Csaky i Mirkulewicz obecnie pełnią obowiązki w II Wydziale Cywilnym (Odwoławczym) Sądu Okręgowego w Łodzi.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie postanowieniem z dnia 18 lutego rb. ustanowił p. inż. Józefa Piaskowskiego (Sienkiewicza 149) biegłym sądowym z dziedziny oceny nieruchomości i przerachowań hipotecznych przy Sądzie Okręgowym w Łodzi.

3-ci dzień procesu pastora Gerhardta

WYSYŁAŁ MASOWO LUDZI DO NIEMIEC

wydając nielegalnym emigrantom listy polecające. — Świadkowie, którzy nie umieją mówić po polsku. — Wyrok ogłoszony będzie dziś lub w poniedziałek

Piotrków, 24 lutego.

Dalszy ciąg procesu przeciwko pastorowi gminy ewangielicko - augsburskiej Jakubowi Gerhardtowi w Bełchatowie obfitował w szereg ciekawych momentów.

Sensacyjne zeznania złożyła świadek Helena Rybak. Zeznała ona, że oskarżony **przestrzegał młode dziewczęta wyznania ewangielickiego przed małżeństwem z Polakami.**

Biegły dr Wicentowicz, występujący jako delegat biura komisii dewizowej, zeznał, że sprawa przekazywania zarobionych pieniędzy za pośrednictwem syna pastora Horsta, przebywającego w Niemczech, **jest zasadniczo przestępstwem dewizowym, jednakże wielkich strat skarb państwa z tego tytułu nie poniósł.**

Świadek Spaliński, sołtys wsi Kamień, zeznał, że z jego wsi wyjechało w 1937 roku kilkadziesiat osób nielegalnie do Niemiec, a w roku 1938 wyemigrowała tą samą droga taka sama mniej więcej liczba ludności ewangielickiej.

Świadek podkreśla, że nielegalni emigranci przed swym wyjazdem do Niemiec mówili mu, iż otrzymywali wydatną pomoc ze strony pastora Gerhardta. Wobec tego, że mieszkańcy wsi Kamień należą do parafii leszczowskiej, gdzie pastorem jest Dim, który wydawał metryki chrztu w jezyku polskim. **pastor Gerhardt zamieniał te metryki na inne, wypisując je po niemiecku.**

Świadek Berta Kowala zeznaje, że ci, którym nie udało się w Trzeciej Rzeszy uzyskać pracy wracali, aby od pastora Gerhardta otrzymać zaświadczenie, stwierdzające ich przynależność do narodu niemieckiego, **co wystarczało do zdobycia pracy na terenie Niemiec.** Świadek mówi dalej, że Polacy wyznania rzymsko - katolickiego również szukali szczęścia, przekraczając nielegalnie granicę polsko - niemiecka. **jednak rychło wracali, gdyż nie mogli otrzymać pracy.**

Kto otrzymał pożyczki

Następnie zeznaje właściciel majątku Wielopole, p. Franciszek Schimmel. Pożyczył on swego czasu od pastora Gerhardta 3500 zł dając jako gwarancję weksle. Początkowo opłacał 11 procent rocznie, a następnie przestał wogóle płacić.

Prokurator podnosi, że w śledztwie była mowa nawet i o tym, że Gerhardt **udzielał pożyczek na 5 — 10 procent.**

Oskarżony odpowiada bardzo podniecony: — Chyba byłem wariatem!

Okazuje się wreszcie, że zaszło nieporozumienie. Prokurator mówił o 5—10 proc. rocznie, a oskarżony sadził, że ma na myśli taki procent miesięcznie.

Świadek Krasowiak, sołtys wsi Tatar, zeznaje, że dowiedział się od ludzi, iż awengelicy jego wsi wyrabiali sobie papiery na wyjazd do Niemiec u pastora w Bełchatowie. Wie również, że oskarżony stale wymieniał marki na złote.

Zaświadczenia pastora

Po tym przychodzi kolej na inny rodzaj świadków.

Sąd, mając zeznania Marcina Würfla, który ujęty został podczas przekraczania granicy pod Praszką, szukał potwierdzenia tych zeznań. Würfel oświadczył mianowicie, że otrzymał od Gerhardta odpowiednie zaświadczenie, stwierdzające jego przynależność do narodu niemieckiego. Na zasadzie tego zaświadczenia Würfel otrzymał w Niemczech pracę. Ponadto zeznał on po aresztowaniu, że **Gerhardt z ambony nakłaniał swych parafian do masowego przekraczania granicy, przyrzekając swoją pomoc.**

U świadka Hermana Fiszera, który był w Niemczech i ujęty został przy przekraczaniu granicy w drodze powrotnej, znaleziono zaświadczenie wydane przez Gerhardta, w którym stwierdza się, **iż właściciel kartki jest ewangelikiem narodowości niemieckiej i bez pracy.** Na zaświadczeniu, które wypisane było po niemiecku przez Gerhardta, pastor prosi niewiadome czynniki o dobre przyjęcie swego protegowanego.

Nie umieją mówić po polsku

Charakterystyczną cechą procesu jest to, że wielu świadków pomimo że od kilkunastu lub kilkudziesięciu lat zamieszkują w Polsce, **nie zna języka polskiego.**

jako radca prawny parafii ewengielickiej, zna oskarżonego i wyraża się o nim dodatnio.

Prok.: — Czy świadek nie słyszał nic o tym, że w 1923 r. oskarżony optował na rzecz Niemiec?

Świadek odpowiada przecząco.

Na pytanie adw. Walosińskiego, oskarżony odpowiada, że pobory jego wynosiły 500 zł. miesięcznie w parafii i 50 zł. miesięcznie ze skarbu państwa za prowadzenie urzędu stanu cywilnego.

Prok.: — Ilu parafian jest w Bełchatowie?

Osk.: — Około 4000 dusz.

Na tym sąd zamknął przewód sądowy, ogłaszając przerwę.

W godzinach wieczornych zabrał głos rzecznik oskarżenia publicznego, prokurator Jan Bacciarelli.

W sobotę nastąpią przemówienia stron.

Wyrok spodziewany jest późnym wieczorem lub w poniedziałek przed południem.

Przed sezonem w uzdrowiskach

Zarząd związku uzdrowisk powziął szereg uchwał

W związku ze zbliżającym się sezonem uzdrowiskowym i letniskowym, onegdaj odbyło się w Warszawie posiedzenie zarządu związku uzdrowisk polskich, na którym omówiono szereg aktualnych spraw. Niektóre powzięte uchwały są szczególnie interesujące dla szerokiego ogółu, korzystającego rok rocznie z krajowych zdrojowisk i uzdrowisk.

W pierwszym rzędzie omówiono sprawę cen w pensjonatach. Podkreślono, że w roku bieżącym spodziewać się należy szczególnie licznego zjazdu kuracjuszy. Wpłyną na to dwa momenty: wypadki polityczne, jakie rozegrały się niedawno w Europie, a które wyeliminowały szereg uzdrowisk zagranicznych, do których udawało się wiele osób z Polski, a następnie znaczne obniżenie kwot, które można wywieść z kraju na mocy paszportu zagranicznego, bez specjalnego zezwolenia komisji dewizowej.

W tych warunkach istnieje obawa, że właściciele pensjonatów będą chcieli wykorzystać masowy napływ gości. Z drugiej strony należy stworzyć kuracjuszom takie warunki pobytu, by nie odczuwali oni braku uzdrowisk zagranicznych, lecz przeciwnie — przekonali się, iż uzdrowiska krajowe w niczym nie ustępują zagranicznym.

Postanowiono więc zwrócić baczną uwagę i dopilnować pensjonaty przez zarządy i komisje uzdrowiskowe co do przestrzegania cen oraz zasad uprzejmości i troskliwości w stosunku do kuracjusza. Po za tym postanowiono zwrócić uwagę na czystość i porządek w uzdrowiskach.

Następnie, z uwagi na coraz liczniejszą frekwencję w uzdrowiskach postanowiono w szybszym aniżeli dotychczas tempie przeprowadzić najniezbędniejsze inwestycje. W tym celu uchwalono wydelegować specjalnych rzeczoznawców na objazd terenu dla przeprowadzenia koniecznych studiów i wypowiedzenia się, jakie najpilniejsze inwestycje wymagają poszczególne uzdrowiska.

Radioprogram

SOBOTA, dnia 25-go lutego 1939 r.

5.30—5.35: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 5.35—6.35: Muzyka poranna (płyty) 6.35—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.00: Muzyka (pł.). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.00: Przerwa. 11.00—11.25: Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki" — prowadzi Tadeusz Mayzner. 11.25—11.57: Muzyka lekka na organach Wurlitzera (płyty).

11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—14.50: Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego. 14.50 — 15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu. 15.00—15.30: Audycja dla dzieci: 1) „Nasz przyjaciel" — opowiadanie Bohdana Dyakowskiego. 2) Piosenki i bajki (z Krakowa). 15.30—16.00: Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej pod dyr. Tadeusza Seredyńskiego. 16.00—16.08: Dziennik popołudniowy. 16.00—16.20: Wiadomości gospodarcze. 16.20—16.35: Kronika literacka w oprac. Jana Emila Skiwskiego. 16.35—17.45: „Sylwetki kompozytorów polskich": Roman Statkowski. Wykonawcy: Kwartet P. R. (Stanisław Włodarski — I-sze skrzypce, Eugeniusz Skowroński — II-gie skrzypce, Henryk Trzonek — altówka i Józef Mikulski — wiolончz.), Józef Smidowicz — fortepian, Aleksander Michałowski — śpiew i orkiestra P. R. pod dyr. Olgierda Straszyńskiego. Słowo wstępne Stanisława Golachowskiego.

17.45—18.00: Pogadanka.

18.00—18.10: Poradnik sportowy dla robotników.

18.10—18.25: Muzyka (płyty).

18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne.

18.30—19.15: Audycja dla Polaków za granicą: 1) Gawęda. 2) Jak rozwija się nasza stolica — pogadanka. 3) „Tańcowałbyk kiebyk móg" — audycja w oprac. Henryka Ładosza.

19.15—20.35: Koncert muzyki włoskiej.

20.35—20.55: Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. Wiadomości meteorologiczne. — Wiadom. sportowe. Nasz program na jutro.

20.55—21.00: Przerwa.

21.00—21.35: „Fantazja cygańska" — transmisja koncertu z Budapesztu w wykonaniu orkiestry symfonicznej i solistów.

21.35—2.35: Godzina niespodzianek.

22.35—22.55: Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego, Bronisława Makowska — harfa i Chór Zaremby.

22.55—23.00: Wiadomości bieżące.

23.00—23.05: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

18.00—PARIS P.T.T.: Koncert symfoniczny.

20.15—BUDAPESZT: „Fantazja cygańska" audycja muzyczna.

20.30—Strasburg: Koncert muzyki polsk. z p...

21.00—MEDIOLAN: Wieczór oper.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI
(Śródmiejska 15).

Dziś, w sobotę, o godz. 8.30 wiecz. premiera sztuki Thorntona Wildera „Nasze miasto" w reżyserii L. Schillera.

TEATR POLSKI
(Cegielniana 27).

Dziś, w sobotę, o godz. 4-ej po poł. „Skalmierzanki" w abonamencie szkolnym.

Dziś o godz. 8.30, a jutro o godz. 4-ej po poł. występy Stefanii Jarkowskiej w komedii Devala „Subretka".

KWARTET WOKALNY KEDROFFA W FILHARMONII.

W czwartek, dnia 2-go marca r. b. o godz. 8.45 wiecz. wystąpi w sali Filharmonii kwartet Kedroffa. W programie szereg pieśni i arii operowych.

„CZERWONY KAPTUREK" W TEATRZE GEYERA (Piotrkowska 295).

W niedzielę o godz. 12.30 w południe w Teatrze Geyera (Piotrkowska 295) odegrana będzie dla dzieci po raz ostatni baśń w 3-ch aktach „Czerwony Kapturek" pod reżyserią Józefa Pilarskiego.

TEATR DLA DZIECI „KOT W BUTACH"
(Al. Kościuszki 57).

Jutro, w niedzielę, odbędzie się tylko jedno przedstawienie o godzinie 4-ej min. 15 po poł., gdyż przed południem teatr gra dla dzieci pracowników Scheiblera i Grohmana.

Dana będzie baśń zimowa L. Krzemienieckiej „Historia cała o niebieskich migdałach" na tle nastrojowej muzyki. Bilety od 30 groszy do zł. 2.30 (ze szatnią).

TEATR ŻYDOWSKI W FILHARMONII.

Dziś o godz. 4.15 po poł. i 9.15 wiecz. widowisko satyryczne w 2-ch częściach (16 obrazów) p. t. „Tate, du łachst?"

Z KONSERWATORIUM MUZYCZNEGO HELENY KIJEŃSKIEJ-DOBKIEWICZOWEJ.

W niedzielę, dnia 26-go lutego o godz. 16-ej w sali Filharmonii przy ulicy Narutowicza 20 odbędzie się popis uczniowski Konserwatorium. Udział biorą klasy solowe i zespołowe.

Z KLUBU INTELIGENCJI ŻYDOWSKIEJ.

Dziś (sobota 25 b. m.) o godz. 9.15 wygłosi odczyt na zebraniu klubowym dr. Markus Braude n. t. „Ideowe podłoże hitleryzmu". Po odczycie dyskusja.

W niedzielę (26 b. m.) o godz. 5.30 „podwieczorek klubowy". W programie w cz. I-ej p. G. Thonowa wygłosi pogadankę n. t. „Anglia, kraj i ludzie", w cz. II-ej herbatka towarzyska.

W poniedziałek (27 b. m.) o godz. 9.15 zebranie uczestników konwersatorium francuskiego. Zagaja dr. Rózener n. t. „Sante, succes, bonheur".

We wtorek (28 b. m.) o godz. 9.15 wygłosi prof. dr. Abraham Weiss, Rektor Instytutu Nauk Judaistycznych odczyt n. t. „Talmud w świetle prawdy". Po odczycie zapytania i dyskusja.

ODCZYT PŁK. J. GRZĘDZIŃSKIEGO

Klub Demokratyczny w Łodzi urządza w niedzielę, dnia 26 lutego o godz. 12-ej w południe w sali Teatru Miejskiego, ul. Śródmiejska 15 odczyt red. „Czarno na białem" Januarego Grzędzińskiego na temat „Nowy kryzys Europy".

Przedsprzedaż biletów w lokalu Klubu przy ul. Kilińskiego 49, codziennie od 19—21.

Radio w służbie państwa

Pod redakcją d-ra Franciszka Pawliszaka, w opracowaniu graficznym Zygmunta Kosmowskiego ukazała się estetycznie wydana jednodniówka p. t. „Radio w Polsce" w latach 1935—1938.

Wydawnictwo to pod względem formy zewnętrznej porównać można tylko z „Arkadami" lub najwytworniejszymi perjodykami zagranicy. Podkreślić należy przede wszystkim dodatkową część ilustracyjną, którą rozpoczynają znakomicie uchwycone zdjęcia najwyższych naczelnych sterników nawy państwa w obliczu mikrofonu. Na tle mikrofonu widzimy więc tu Pana Prezydenta, Marszałka Śmigłego Rydza, premjera Składkowskiego, wszystkich ministrów. Niezwykle udanie wypadło powiązanie z radiem i milczeniem pamięci Wielkiego Budowniczego Polski, Józefa Piłsudskiego.

Dla szerokiej rzeszy czytelników i radioabonentów niewątpliwie bardzo ciekawe i interesujące będą zawarte w wydawnictwie i przystępnie opracowane dzieje, programy wszystkich 9 stacyj polskich, omówienie działalności radia w kierunku artystycznym, oświatowym, rozrywkowym i muzycznym.

Dużo miejsca poświęcono teatrowi wyobraźni i jego interesującym kulisom, audycjom dziecięcym, żołnierskim i szkolnym. O ile w 1935 r. mieliśmy dla szkół 45 godzin audycyj, to w roku 1938 mieliśmy ich już 155.

Wzrost ilości słuchaczy Polskiego Radia na jest doprawdy imponujący. W roku 1932 było ich 100 tysięcy, w 1938 r. mamy ich 425.000

Ostatnio wprowadzone zostały specjalne audycje południowe dla najszerszych warstw ludności robotniczo-włościańskiej, specjalne audycje dla robotników w rozgłośni łódzkiej i katowickiej, a poza tym dla rzemieślników i kupców.

Jako najświeższą inowację wymienić należy wprowadzone w roku 1938 odczyty na tematy wojskowe, na tematy obronności kraju z przeznaczeniem dla najszerszych mas społeczeństwa.

Niezmiernie interesujące są kulisy działalności informacyjnej radia i rozwoju technicznego poszczególnych rozgłośni oraz działalności inwestycyjnej radia. Okazuje się, że rok 1938 był w tej działalności okresem wielkiego skoku naprzód. Oczywista na pierwszym miejscu znajduje się tu Łódź z jej nową stacją przy ulicy im. Stachiewicza. Zaznaczyć należy, że wszystkie urządzenia techniczne nowej stacji łódzkiej wybudowane zostały we własnych warsztatach Polskiego Radia i z materiałów krajowych.

Wydawnictwo „Radio w Polsce" 1938 r. winno się znaleźć w każdej świetlicy, bibliotece, czytelni, w każdym domu światłego obywatela: jest to bowiem encyklopedia całej przeszłości dotychczasowej Polskiego Radia.

Przed mikrofonami radiostacji stawali wszyscy ci, którzy prowadzą Polskę odrodzoną. Pan Prezydent Rzeczypospolitej, prof. dr. Ignacy Mościcki, zabierał niejednokrotnie głos przed mikrofonem radiowym w momentach zasadniczej dla Państwa wagi. Głos Naczelnego Wodza, Marszałka Śmigłego Rydza rozlegał się wiele razy z głośników radiowych. Szef Rządu i Ministrowie przemawiali ze studia radiowego do milionowego audytorium. Mikrofony sprawozdawcze Polskiego Radia pełniły swą służbę wszędzie skąd mogły płynąć słowa, podkreślające rezultaty, osiągnięte w różnych dziedzinach pracy, na odcinku politycznym, gospodarczym, jak też kulturalno-wychowawczym.

W Łodzi odbędą się w najbliższym czasie uroczystości otwarcia nowej radiostacji. W roku bieżącym przypada dziesięciolecie istnienia stacji łódzkiej. W ogólnym wyścigu postępu radia państwo nasze zajmuje jedno z pierwszych miejsc.

JAN WOJTYŃSKI.

Niezrealizowane nadzieje Italii

Abisynia nie daje jeszcze żadnych dochodów, a kosztuje kilkanaście miliardów lirów rocznie.—Ucieczka robotników włoskich z Abisynii i bojkot Włochów przez ludność tubylczą

Gdy toczyła się wojna o opanowanie Abisynii, Mussolini złożył wobec robotników włoskich i chłopów **uroczyste zobowiązanie, że kraj ten przeznaczony będzie dla kolonizacji gospodarczej w jak najszerszym zakresie.** W pierwszym rzędzie skolonizowani mieli być ci robotnicy i chłopi, którzy **z bronią w ręku uczestniczyli w walkach o Abisynię.** Obietnice były konkretne — mówiono nawet, jakie działki otrzymają koloniści i jaką pomoc, by móc się na tych działkach zagospodarować.

Wiele czasu upłynęło od chwili, gdy do Addis Abeby wkroczyły wojska włoskie. I dziś okazuje się coraz bardziej, że **sprawa kolonizacji nie jest tak łatwą, jak sobie powszechnie wyobrażano.** Że Abisynia w ogóle nie daje tego, czego się spodziewano w Italii i **poza tytułem cesarskim dla króla Wiktora Emanuela, zgoła nie przyczyniła się do rozwiązania tych problemów, jakie miała rozwiązać.** Rachunek strat i zysków jest niezmiernie ciekawy.

Przed kilku dniami w poważnym organie angielskim **„The News Statesman and Nation"** ukazał się na ten temat artykuł znanego ekonomisty prof. Colgreyea, który przytacza szereg interesujących danych, dotyczących Abisynii.

Po dzień dzisiejszy Italia wydała na zdobycie, podbicie i pacyfikację Abisynii **olbrzymie sumy, nie otrzymując na razie w zamian żadnych zgoła korzyści.** Trudno określić dokładnie, wiele kosztowała i kosztuje Italię Abisynia — ścisłe dane są skrzętnie ukrywane, nie mniej jednak pewne informacje można w tej mierze zdobyć. **W roku 1935/36 deficyt budżetu włoskiego wynosił 13 miliardów lirów. Ten deficyt — to właśnie suma kosztów opanowania Abisynii.** W roku 1936/37 wydatki na całkowite opanowanie i spacyfikowanie Abisynii wyniosły, według oświadczenia ministra skarbu Revela — **17,5 miliarda lirów.** Od tej chwili Italia przestała publikować dane budżetowe i dlatego ścisłych cyfr, odnoszących się do lat późniejszych — 37/38 i 38/39 nie ma. Ale ponieważ w Abisynii jeszcze nie nastąpiło uspokojenie, ponieważ od czasu do czasu na łamach dzienników włoskich ukazują się wiadomości, że **w starciu „ze zbrojnymi bandami Abisyńczyków" padło tylu a tylu oficerów, podoficerów i żołnierzy,** ponieważ prowadzi się nieprzerwanie budowę dróg komunikacyjnych i rozbudowuje się Addis - Abebę, można sobie wyobrazić, wiele kosztuje w dalszym ciągu Abisynia.

Olbrzymią pozycję w kosztach stanowi przede wszystkim **utrzymanie armii okupacyjnej.** Trzeba jej dostarczać nie tylko broni, ale również pożywienia, albowiem, jak stwierdzają zgodnie zagraniczni i włoscy obserwatorzy, **miejscowa ludność wrogo ustosunkowuje się po dzień dzisiejszy do armii włoskiej i nie chce jej sprzedawać środków żywności.**

Według nieoficjalnych obliczeń, wydatki Italii na Abisynię, od chwili zakończenia wojny wynoszą **około 400 milionów lirów miesięcznie.** Prócz wydatków wojennych, fantastyczne wręcz kwoty pochłania **budownictwo i prace geologiczne.** A jak dotąd Abisynia jeszcze żadnych dochodów nie przynosi.

Według twierdzenia fachowców Italia będzie musiała jeszcze przez wiele lat wkładać w Abisynię duże kapitały, nim zacznie z tego kraju otrzymwać dochody. Według dekretu z dnia 28 stycznia 1938 roku, **na najbliższe 6 lat ustalono wydatek w wysokości 3 miliardów lirów na zaprowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej w Abisynii.** Prócz tego Italia musi płacić bardzo wiele za przewóz ładunków do Abisynii **przez kanał Suezki.** Towarzystwo kanału Suezkiego pobiera od każdego statku, przepływającego przez kanał **po 5,75 złotych franków za tonę, a po 10 złotych franków za każdego pasażera.** W roku 1937 Italia zapłaciła towarzystwu **około 300 milionów lirów.**

Dochodów z Abisynii Italia na razie nie ma żadnych. Według danych oficjalnych **wywóz z Abisynii do Italii w roku 1937 wyniósł 245 milionów lirów,** podczas gdy wwóz do Abisynii z Italii — **2,110 milionów lirów.** Należy przy tym wziąć pod uwagę, że wywóz towarów z Italii do Abisynii **nie był sprzedażą, lecz zaopatrzeniem,** a więc Italia za to pieniędzy nie otrzymała. Wiele się mówiło w czasie kampanii abisyńskiej **o pokładach złota w tym kraju.** Okazało się jednak, że kopalnie złota w Abisynii są bardzo biedne. Przy wielkim wkładzie pracy udało się w ciągu całego roku 1937 wydobyć stamtąd **zaledwie 400 kg. złota.**

Zagadnienie kolonizacji rolnej w Abisynii również nie zostało rozwiązane. W połowie 1937 roku uczyniono **próbę przesiedlenia 400 wieśniaków z Italii do prowincji abisyńskiej Amhary.** Sytuacja tych kolonistów, otoczonych wrogo nastrojoną ludnością była opłakana. **Włoscy robotnicy, wysyłani na roboty do Abisynii, uciekają stamtąd, nie mogąc znieść klimatu.** Tego nie ukrywają nawet oficjalne włoskie statystyki. Równocześnie odczuwa się w Abisynii brak rąk roboczych, tubylcy bowiem bądź nie chcą w ogóle pracować dla Italii, **bądź też nie chcą przyjmować pieniedzy włoskich, domagając się tylko talarów Marii Teresy.** I Włosi zmuszeni są sami bić te talary, w przeciwnym wypadku bowiem nie mogliby kupić niczego w tym kraju.

Rozruchy wśród ludności nie ustają. Próba utworzenia z tubylców oddziałów policyjnych dla tłumienia rozruchów, nie dała pozytywnego rezultatu.

Niewątpliwie w Abisynii istnieją **bogactwa naturalne,** są one jednak jeszcze mało zbadane i na razie nie mogą być zupełnie eksploatowane. I dlatego Italia nie tylko nie ma obecnie żadnych korzyści, ale musi **bardzo drogo płacić za chęć stworzenia imperium kolonialnego.** Taki jest rachunek strat i zysków po podboju Abisynii.

W. P.

MINISTER, KTÓRY BYŁ... NIEBOSZCZYKIEM

Przez 3 dni leżał na marach i słyszał przygotowania do swego pogrzebu.—Wstrząsające wypadki letargu

Medycyna wciąż nie znalazła jeszcze rozwiązania zagadki letargu. „Śpiąca" z Laennec nie przestaje frapować opinii francuskiej, aczkolwiek epilog tej sprawy rozegrał się przed kilku miesiącami, 25 listopada 1938 roku znaleziono na paryskim dworcu Orsay, w przedziale wagonu, **nieznaną kobitę, pogrążoną we śnie.** Mimo wysiłków władz kolejowych, śpiącej nie udało się obudzić. Nie posiadała ona przy sobie żadnych dokumentów z wyjątkiem biletu kolejowego z Tours do Paryża.

Śpiącą przewieziono do pobliskiego szpitala Laennec i **policja wszczeła dochodzenie, celem ustalenia jej identyczności.** Mimo, że około 300 osób przedefilowało obok łóżka śpiącej kobiety, nie udało się ustalić, kim jest ta niewiasta.

Wysiłki lekarzy spezły na niczym i chorej nie udało się obudzić. Zmarła ona, nie odzyskawszy a ni na chwilę przytomności.

W związku z tym pisma fachowe przytoczyły szereg opisów podobnych przypadków letargu, a między innymi przypomniano również o „śpiącej królewnie" z Chicago. Tak bowiem nazwano młodą i urodziwą panienkę która bez żadnych przyczyn **zapadła w sen trwający aż pięć lat.** Chora była sztucznie odżywiana. Lekarze dokonali nawet na śpiącej operacji mózgu, która miała usunąć przyczynę choroby. Operacja nie dała jednak spodziewanych rezultatów i chora zmarła **po upływie pięcioletniego, nieprzerwanego snu.** Nie przeczytała ona licznych listów z oświadczynami i propozycjami, jakie od licznych wielbicieli nadeszły pod jej adresem do szpitala.

Przed 40 laty głośna była sprawa we Francji pewnego **młodego kleryka,** który zmarł nagle. Lekarze wydali zezwolenie na pogrzeb. Tymczasem rzekomo zmarły **pogrążony był w letargu i słyszał zarówno orzeczenie lekarzy jak i wszystkie przygotowania pogrzebowe, płacz krewnych, uwagi przyjaciół i t. p.** Mimo wysiłków, nie udało mu się poruszyć ręką ani nogą, ani wydobyć głosu.

Trzy dni spędzone na marach, wywołały **wstrząs na całe życie.** — Wreszcie gdy zbliżyli się, by zamknąć wieko trumny, **chory zdołał zebrać tyle siły woli, aby otworzy oczy.** Oczywiście pogrzeb sir nie odbył, a rzekomo zmarły po dłuższej chorobie wrócił do życia.

Dawny kleryk Donnet zmienił tryb życia i **począł się interesować prawem.** Z czasem został on **ministrem sprawiedliwości we Francji** i podczas jednej z debat parlamentarnych, opowiedział swoje przeżycia na marach żądając wprowadzenia **nowej ustawy regulującej wydawanie świadectw zgonu.**

Tragiczna opowieść wywarła skutek. Minister Donnet zdołał przeforsować projekt nowej ustawy, utrudniającej wystawienie świadectwa zgonu i żądając przeprowadzenia szereg badań lekarskich.

Ustawa ta obowiązuje dotychczas we Francji

Wycieczki na wystawę światową w N. Jorku

odbędą się—jedna w czerwcu, druga w lipcu r.b.

W związku z Wystawą Światową w New Yorku 1939 r., projektuje się urządzenie 2-ch wycieczek na statku Kościuszko — jedną w czerwcu, drugą w lipcu r. b. — każda po 500 osób.

Uczestnicy tych wycieczek zatrzymają się w New Yorku przez 6 dni, przy czym nocować będą na statku. Koszt wycieczki na osobę wyniesie ok. 1.000 złotych, przy czym uczestnicy otrzymają zezwolenie na wywiezienie z kraju 50 dolarów na wydatki w czasie pobytu w Ameryce. Czas trwania wycieczki ok. 3 tygodnie.

Celem zapewnienia miejsc w wycieczce Izba Rzemieślnicza prosi zainteresowanych rzemieślników o rejestrowanie się w wydziale ekonomiczno-handlowym Izby Rzemieślniczej w Łodzi, Moniuszki Nr. 8.

Poza wycieczką przewiduje się około 500 wyjazdów indywidualnych na polskich statkach z prawem dłuższego pobytu w Ameryce.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 25 lutego 1939 r. | Dział gospodarczy — tel. 211 66

Sytuacja gospodarcza Z.S.R.R.

Zawarcie pierwszego normalnego, opartego na zasadzie klauzuli największego uprzywilejowania, traktatu handlowego z Rosją Sowiecką, skierowało zainteresowanie opinii naszej ku stanowi gospodarczemu tego kraju. Niestety, brak jest objektywnych danych: cyfry, dotyczące szeregu istotnych elementów, nie są publikowane; inne należy brać cum grano.

Opierając się na objektywnym źródle angielskim — właśnie opublikowanym przez Commercial History et Review of. 1938 — próbujemy poniżej zestawić parę ciekawszych cyfr.

Produkcja przemysłowa osiągnęła w roku 1938 wartość 77.5 mil. rubli; daje to wprawdzie wzrost w stosunku do roku poprzedniego, ale też i duży niedobór w stosunku do planu m. in. t. zw. cyfr kontrolnych; niewątpliwie „czystce“ personalnej przypisać należy dużą część tego zjawiska. Duże są niedobory (co jest zresztą stałym zjawiskiem w gospodarce rosyjskiej) — w wytwórczości przemysłu lekkiego: np. wyprodukowano tylko 3.2 mild. metr. tkaniny bawełnianej. zamiast 3.7 mild.

W zakresie produkcji rolnej rozstrzygające były rzecz prosta warunki atmosferyczne. Susza w najżyźniejszych okręgach obniżyła wydatnie (cyfr nie ujawniono) zbiory zbóż chlebowych (sa one niezmiennie bodaj najistotniejszym elementem gospodarki rosyjskiej). Natomiast pomyślnie wypadły zbiory surowca włókienniczego: lnu i bawełny, która osiągnęła rekord.

W zakresie handlu zagranicznego nadwyżka czynna roku 37-go zamieniła się w roku 1938 na pokaźny niedobór (za pierwsze 9 miesięcy: — 120 mil. rubli wobec. 205 mil. rb.); ubytek obrotów z Niemcami, Italią i Japonią spasywizował bilans handlowy.

Budżet jest zrównoważony przy około 130 milid. rubli obustronnie. Wzrasta rola opodatkowania bezpośredniego.

Ciekawe są cyfry, dotyczące siły nabywczej ludności. Przeciętna miesięczna płaca w roku 38-ym wynosiła 309 rubli, co oznacza wzrost o jakieś 10 proc. w stosunku do roku poprzedniego. Ponieważ produkcja dóbr spożywczych wzrasta wolniej — relatywna siła nabywcza ludności podnosi się: jej naturalny zwyżkowy wpływ na rynku paraliżowany jest atoli tradycyjnym w gospodarce sowieckiej systemem możliwie nieelastycznego poziomu cen detalicznych (oczywista pozostaje zawsze do zbadania wpływ tego na każdoczesny stan rentowności produkcji). Marża siły nabywczej drenowana jest zresztą za pomocą środka, stosowanego we wszystkich totalitarnych systemach gospodarczych — mianowicie — za pomocą przymusowej oszczędności, konwertowanej skolei przez instytucję oszczędnościową na kredyt państwowy. *n.*

Otwarcie targów przemysłu brytyjskiego

W dniu 20 lutego otwarte zostały, jak wiadomo, w Londynie i Birmingham doroczne targi przemysłu brytyjskiego.

Bierze w nich udział przeszło 2 tysiące wystawców, reprezentujących **72 gałęzie przemysłu W. Brytanii. W samej tylko sekcji imperialnej wystawia 26 krajów, łącznie z Anglią, Walią, Szkocją i Północną Irlandią.**

Na targi brytyjskie zapowiedziała wizytę rekordowa ilość kupców i przemysłowców z całego świata. Według informacji zarządu tragów, **z Polski przybędzie blisko 200 przedstawicieli różnych firm.** Ilość ta jest przeszło dwukrotnie większa od ilości kupców i przemysłowców polskich, którzy odwiedzili targi brytyjskie w roku zeszłym (pat)

Przeciwko przymusowi organizacyjnemu w przemyśle

wypowiedziała się komisja dla badania interwencjonizmu. — Przymus zrzeszeniowy niebezpieczeństwem dla średniego i drobnego przemysłu

W związku z zakończeniem prac **Komisji Interwencjonistycznej,** dowiadujemy się, **że Komisja ta ustosunkowała się negatywnie do zagadnienia przymusu organizacyjnego w przemyśle jako powszechnej formy organizacyjnej, uznając jednak, iż w wyjątkowych wypadkach, w których interwencjonizm jest szczególnie rozbudowany, przymusowe zrzeszenie przedsiębiorstw danej branży może być celowe dla realizacji określonych czynności interwencyjnych.**

Motywem takiego stanowiska wobec problemu przymusu organizacyjnego w przemyśle jest przekonanie większości Komisji, iż **przymus organizacyjny nosi w sobie szereg cech ujemnych,** organicznie i nieodłącznie z nim związanych. Z cechami tymi należy się zawsze liczyć i tylko zupełnie wyjątkowe korzyści gospodarcze z realizacji zadań zrzeszenia przymusowego mogą je zrównoważyć i usprawiedliwić zastosowanie tej formy organizacyjnej.

W organizacjach przymusowych występują m. in. zrozumiałe tendencje do obrony praw nabytych swych członków i niedopuszczania do powstawania konkurencji, a tym samym **dążenie do koncesjonowania przemysłu.**

W organizacjach przymusowych, których niezadowoleni lub pokrzywdzeni opuścić nie mogą, powstaje możliwość wykorzystywania silniejszych lub liczniejszych w stosunku do słabszych lub mniej licznych. To też powstaje w nich z konieczności problem ochrony mniejszości przez władze nadzorcze oraz daleko idącej kontroli ze strony władzy administracyjnej. Zrzeszenia przymusowe — jeżeli miałyby stać się podstawową formą organizacyjną przemysłu — bynajmniej nie odciążą przez swą działalność administracji państwowej, lecz — przeciwnie — będą powodowały zwiększenie jej zadań oraz spowodują silniejszy i szybszy jej rozrost, ponieważ ze wzrostem zakresu środków interwencyjnych, poruczonych zrzeszeniom przymusowym, wzrastać będzie równolegle kontrola państwowa i potrzeba rewidowania w drugiej instancji decyzji w sprawie sprzecznych a przymusowo zrzeszonych interesów.

Dlatego **nie można oczekiwać, aby powszechny system przymusu organizacyjnego przyniósł usprawnienie działalności organizacyj przemysłowych, zwiększył ich przydatność dla celów państwowej polityki gospodarczej, oraz odciążył administrację państwową.**

Równocześnie polityka przymusowych zrzeszeń, koncesjonowanie przemysłu i handlu, wykorzystywanie w organizacji przymusowej przewagi silniejszych i t. p. **grozi upośledzeniem średnich i drobnych warsztatów na korzyść wielkich przedsiębiorstw i likwidacją warsztatów,** nie mogących dać sobie rady z trudnościami wzrastającej reglamentacji.

Uzasadnione może być zatem jedynie wyjątkowe i nader ogledne stosowanie tak niebezpiecznego i obosiecznego instrumentu polityki interwencyjnej, jakim jest przymus zrzeszeniowy.

Komisja stwierdziła ponadto, że **istnieją w Polsce organizacje przemysłu oparte na dobrowolnych związkach przemysłowych oraz Izbach Przemysłowo Handlowych, które odgrywają istotną i dodatnią rolę w zakresie rozwoju życia gospodarczego“,** i dlatego, jeżeli idzie o funkcje związane z reprezentacją zawodową przemysłu oraz z normalną samoistną działalnością istniejących dobrowolnych związków branżowych, to organizacje te należy, w przekonaniu Komisji, nadal uznać za całkowicie wystarczające.

Warunki udzielania pozwoleń przywozu

uległy zmianie z dniem 20 b. m.

Ostatnio ogłoszone zostały zmiany rozporządzenia normującego przywóz towarów objętych zakazami.

Dotychczas pozwolenie na przywóz wydawało się na oznaczony okres czasu, przy czym termin ważności pozwoleń był dochowany, jeżeli towar został zgłoszony do odprawy celnej ostatecznej przywozowej przed upływem terminu ważności pozwoleń.

Wprowadzone zmiany przewidują, że pozwolenia na przywóz beda honorowane przez urzędy celne w portach polskiego obszaru celnego również w przeciągu dni 10 po upływie ich ważności.

Zmiany nastąpiły również w związku ze zwrotem pobranych opłat. Dotychczas przepisy przewidywały, że w razie niewykorzystania wydanych pozwoleń pobranych opłat nie zwraca sie.

Obecnie minister Przemysłu i Handlu może zezwolić na zwrot opłat od wykorzystanych pozwoleń w następujących przypadkach: jeżeli towary odprawione na zasadzie tych pozwoleń zostały następnie za zezwoleniem władz celnych wywiezione z powrotem za granicę, — jeżeli towary odprawione na zasadzie tych pozwoleń zostały po przerobieniu w kraju wywiezione zagranicę oraz jeżeli do towarów odprawionych na zasadzie tych pozwoleń zastosowano zwrot cła, z tytułu dodatkowego przyznania zniżek celnych lub zwolnień od cła.

Powyższe zmienione zasady warunków udzielania pozwoleń przywozowych obowiązują od dnia 20 lutego br. (wt)

Pomyślna sytuacja tkactwa łódzkiego

Stuprocentowe uruchomienie przemysłu tkackiego

Uruchomienie przemysłu tkackiego w Łodzi jest w chwili obecnej **stuprocentowe,** za wyjątkiem tkactwa czesankowego, gdzie uruchomienie jest nieco mniejsze. — Zdaniem tutejszych sfer zainteresowanych, **najkorzystniej przedstawia się sytuacja w tkactwie wełnianym.**

Poprawa sytuacji w tkactwie, musiała również wpłynąć na pomyślniejsze kształtowanie się sytuacji wśród **fabrykantów zarobkowych,** którzy w czasach ostatnich zwiększyli swoją produkcję.

Najlepszym dowodem poprawy sytuacji w przemyśle zarobkowym jest sposób **pokrywania należności.** Do niedawna jeszcze producenci zarobkowi w żadnym wypadku nie kryli należności gotówką, domagając się przyznawania im pokrycia długoterminowego wekslowego, ostatnio jednak w wielu wypadkach zgłaszali się producenci z gotówką, względnie godzili się na wystawianie zobowiązań wekslowych krótkoterminowych. (h)

Eksport wyrobów lnianych w styczniu b. r.

wykazał znaczną poprawę

W styczniu br. dał się zauważyć pewien **wzrost naszego eksportu wyrobów lnianych.** W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, eksport ten wzrósł ilościowo o jedną trzecią (99 tys. kg. wobec 67,5 tys. kg.), a jeśli chodzi o wartość — o jedną piątą (289 tys. zł. wobec 240 tys. zł.).

Najsilniejszy, bo **dwukrotny wzrost wykazał eksport przędzy lnianej,** wywożonej głównie w postaci przędzy surowej, pakulanej **do Niemiec, Anglii, Jugosławii i Szwecji. Tkaniny lniane wszelkiego rodzaju idą do Stanów Zjednoczonych, Anglii, Afryki Południowej, Norwegii, Szwecji, Danii, Argentyny i Kanady,** a prócz tego na liczne rynki egzotyczne. Ponadto na Łotwę wysyłane są w dość dużych ilościach odpadki lniane.

POLSKI PRZEMYSŁ ELEKTROTECHNICZNY

rozwija się w szybkim tempie. — Wartość eksportu się podwoiła

Ostatni rok był dla polskiego przemysłu elektrotechnicznego **bardzo pomyślny.** Przemysł ten rozwija się w szybkim tempie i to zarówno w zakresie produkcji, jak też jej jakości i różnorodności.

O rozmiarach tego postępu świadczy **wzrost wartości produkcji o 13 milionów złotych w ciągu zeszłego roku i podwojenie się wartości eksportu, który w 1938 roku wynosił 4.5 milionów złotych, wobec 2.337.000 zł. w 1937 r.**

Wzosło również i zatrudnienie przemysłu elektrotechnicznego przetwórczego, który daje obecnie pracę 19.000 pracowników fizycznych, nie licząc 4.000 monterów i pomocników, zatrudnionych w przemyśle instalacyj elektrycznych.

Produkcja Krajowa pokrywa zapotrzebowanie rynku **w 79 proc.,** mimo to jednak — zdaniem sfer zainteresowanych — **nie cały import zagraniczny o wartości 57 milionów złotych** można uważać za zupełnie racjonalny. Częstokroć bowiem przywozi się maszyny, aparaty i urządzenia, wyrabiane masowo przez nasz przemysł, a to z uwagi na różne zobowiązania traktatowe i zachodzącą konieczność „odmrożenia“ sum uwięzionych za granica. (go)

Wzrost zapotrzebowania na textrę

W dniach ostatnich zaobserwowano na tutejszym rynku znacznie **zwiększone zapotrzebowanie na tekstrę,** zwłaszcza ze strony producentów artykułów półwełnianych, co tłumaczyć należy tym, iż teXtra nadaje się do tak zwanych mieszanek włókienniczych.

Dalszemu, silnemu wzrostowi zużycia teXtry przez nasz przemysł, stoi na przeszkodzie, jak już o tym donosiliśmy obszernie, **wysokie ceny** tego włókna **krajowego.**

Zakłady Schiela w rękach niemieckich

Praski **„Länder Bank“** sprzedał grupie **banków niemieckich** akcje **Zjednoczonych Fabryk Jedwabiu Bracia Schiel S.A. w Pradze.** Zakłady Schiela, znajdujące się w kilku miastach prowincjonalnych, **należą do największych fabryk jedwabiu w Środkowej Europie.** Kapitał akcyjny Tow. Schiel wynosi 36 milionów koron.

Wraz z zakładami czeskimi przechodzą w ręce niemieckie towarzystwa siostrzane zakładów Schiela w Wiedniu i Kispest na Węgrzech. (pp)

Giełda pieniężna

Warszawa, 24 lutego.

Belgia 89.00 — 89.22 — 88.78, Berlin 213.07—, Gdańsk 100.25—99.75, Holandia 283.00— — 282.28, Kopnehaga 111.10 — 111.38 —, Londyn 24.88 — 24.95 — 24.81, Nowy 5.30 — 5.21.25 — 5.23.75, Nowy York-ka- 5.30.25 — 5.31.5 — 5.29, Oslo 125.37 —, Paryż 14.07 — 14.11 — 14.03, Praga 18.16, Sztokholm 128.15 — 128.47 — 127.83, 120.45 — 120.75 — 120.15, Włochy 27.94 27.80.

AKCJE: Bank Polski 134.00, Bank Handlo- 69.00, Cukier 39.50 — 41.00, Węgiel 43.00 — —43.50, Lilpop 95.00, Modrzejów 21.00, wiec 77.50 — 78.50, Starachowice 58.75 — — 59.25, Żyrardów 67.50. — Tendencja

PAPIERY PROCENTOWE: Poż. wewnętrzna — 68.00 ost. setki, poż. inwestycyjna I-sza 95.00, serie 98.25, poż. inwestyc. II em. — 95.00, serie 98.50 — 99.00, poż. konwer- 71.75, dolarówka 44.50, poż. konsolidacyj- 68.50, poż. kolejowa 69.00 8 proc. Przem. Pol- 82.25, 4 i pół proc. Ziemskie seria V 64.13 — — 64.25, 5 proc. Warszawy 1933 roku — 73.75 — 74.25 — 75.00 ost. dr., 5 proc. 1933 r. 63.00, 6 proc. Oblig. Warszawy emisja 84.00, 6 proc. Oblig. Warszawy 8 i 9 82.00, 4 i pół proc. Poznańsk. ser. I 63.00 — — 63.25 dwa ost. dr. Tendencja dla poży- mocna, dla listów utrzymana.

* * *

Wczorajsze posiedzenie giełdowe by- pod znakiem bardzo mocnej tendencji. Z papierów procentowych Pożyczka westycyjna I i II emisji podniosła się 200 punktów do 95 zł. Konwersyjna, solidacyjna i Wewnętrzna lekko wyżkowały.

Z pośród listów zastawnych 5 proc. Warszawskie z 1933 r. zyskały 25 pkt. towano po 63 złote 4,5 proc. listy Po- ańskie serii I.

Na rynku akcyjnym należy znów za- notować znaczną zwyżkę Węgla do 43.50 i Cukru.

Z pośród akcyj metalurgicznych Ostrowiec zyskał znów 150 punktów, a Starachowice 100 punktów.

Akcje bankowe bez ruchu.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Ło- notowano: dolarówka 45.00 — 44.75, poż. inwestycyjna I-sza emisja 93.25 — 93.00, poż. in- westycyjna II-ga em. 94.25 — 94.00, poż. konso- lidacyjna 68.25 — 68.00, poż. wewnętrzna 67.75— Bank Polski 135.00 — 134.00. Tendencja jednolita.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Jęczmień przemiałowy 16.50 — 17.00, wyka 20.00 — 22.00. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obrót 1755 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 24 lutego.

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
% Inw. I. em.	95.—	93.—	86.25	82.75
% Wewn.	67.50	67.38	65.75	65.—
% Konwers.	71.75	71.50	69.75	68.88
Dolarówka	44.50	44.75	43.—	43.30
% L. Ziem.	64.25	64.25	63.50	63.—
% L. Warsz. 1933	74.25	74.—	72.75	70.25
% L. Łódz. 1933	—.—	67.75	65.50	63.—
Bank Polski	134.—	134.—	133.—	111.—
Lilpop	95.—	95.—	93.50	63.50
Żyrardów	67.50	67.—	61.50	71.50

NOTOWANIA BAWEŁNY

z dnia 23-go lutego 1939 roku.

NOWY JORK: Loco 8.90, marzec 8.47—48, kwiecień 8.28, maj 8.09, czerwiec 7.98, lipiec sierpień 7.55, wrzesień 7.45, październik —46, listopad 7.41, grudzień 7.38—39, sty- 7.39.

NOWY ORLEAN: Loco 8.54, marzec 8.59— maj 8.19, lipiec 7.98, październik 7.55, gru- 7.50, styczeń 7.49—51.

LIVERPOOL: Loco 5.18, luty 4.83, marzec kwiecień 4.81, maj 4.79, czerwiec 4.71, li- 4.64, sierpień 4.59, wrzesień 4.54, paździer- 4.49, listopad 4.48, grudzień 4.48, styczeń luty 4.49, marzec 4.50.

„Giza" 7: Loco 6.98, marzec 6.51, maj 6.66. „Giza" 2: Marzec 6.80, maj 6.90, lipiec 6.96, wrzesień 6.96, październik 6.98, listopad 6.98.

Upper: Loco 6.98.

Upper: Loco 5.92, marzec 5.78, maj 5.85, 5.90, wrzesień 5.90, październik 5.78, listo- 5.80, styczeń 5.83.

BREMA: Loco 10.03, marzec 9.26, maj 9.17, 9.10, październik 9.07, grudzień 9.07, sty- 9.08.

ALEKSANDRIA Sakellaridis: Marzec 12.18, 12.32.

„Giza": Marzec 11.87, maj 12.07, lipiec 12.20, listopad 12.25, styczeń 12.33.

Ashmouni: Kwiecień 9.32, czerwiec 9.99, paź- dziernik 9.85

wieści SPORTOWE

Orlewicz trzeci w biegu 18 klm.

na mistrzostwach akademickich świata

Lillehammer, 24 lutego.

W piątek odbył się na akademickich mistrzostwach świata, w Lillehammer, bieg na 18 klm. Wielki sukces odnieśli Polacy, z których Orlewicz zajął trzecie miejsce w doskonałym czasie 1:08:35 Wnuk sklasyfikował się na szóstym miejscu, a Górski znalazł się na 8-ym miejscu.

Pierwsze miejsce i tytuł akademickiego mistrza świata zdobył Szwed Dahlstedt w czasie 1:07:48 sek.

PKOL zatwierdził zawieszenie piłkarzy

Warszawa, 24 lutego.

Polski Komitet Olimpijski zatwierdził uchwałę zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej, zawieszającą zawodników: Górę, Matjasa i Pieca II-go w prawach członków kadry olimpijskiej aż do czasu wykazania poprawy.

Prezydent Godlewski protektorem meczu Polska—Łotwa

W przyszłą niedzielę dnia 5 marca rozegrany zostanie w Łodzi międzypaństwowy mecz ping-pongowy Polska — Łotwa. Protektorat nad zawodami objął prezydent miasta Łodzi p. Mikołaj Godlewski.

Kalendarzyk sportowy

W dniu dzisiejszym odbędą się w Łodzi imprezy w trzech dyscyplinach sportu. W hali sportowej o godz. 18-ej spotkania koszykówki o mistrzostwo, a o 21-ej mecz towarzyszki ŁKS—KPW. (Poznań).

W sali Siły przy ul. Głównej rozpoczną się o godz. 16-ej mistrzostwa okręgu w zapasach i podnoszeniu ciężarów, wreszcie w sali KS Tramwajarze odbędzie się mecz szermierczy o mistrzostwo Tramwajarze — PKS.

Generalny trening piłkarzy U.T.

Zapowiedziany na nadchodzącą niedzielę towarzyski mecz piłkarski między UT a częstochowską Brygadą został odwołany, gdyż częstochowianie odmówili przyjazdu do Łodzi. UT organizuje przeto w niedzielę generalny trening wszystkich drużyn.

Groźba rozłamu

w kolarstwie polskim

Niedzielne walne zebranie Polskiego Związku Kolarskiego zapowiada się b. ciekawie z uwagi na nieoczekiwaną dymisję całego Zarządu z prezesem pułk. Geblem na czele.

Dymisja władz PZK spowodowana została dwoma wnioskami zgłoszonymi na niedzielne walne zebranie w Warszawie przez okręg łódzki.

We wnioskach tych okręg łódzki domaga się zwrotu sumy 450 złotych wpłaconej na zakup karabinu maszynowego oraz 2/3 sumy jaką PZK otrzymał z Holandii z racji udziału Polaków w mistrzostwach kolarskich świata.

Dziś walne zebranie Ł.K.M.

W dniu dzisiejszym o godz. 19.00 w pierwszym a godz. 20.00 w drugim terminie w lokalu prezesa klubu p. Grętkiewicza przy ul. Al. Kościuszki Nr. 68 odbędzie się doroczne Walne Zgromadzenie Ł.M.K. z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie, 2) Wybór Prezydium Walnego Zgromadzenia, 3) Odczytanie protokułu ostatniego Walnego Zgrom., 4) Sprawozdanie Zarządu: a) ogólne b) sportowe c) kasowe. 5) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, 6) Uchwalenie preliminarza budżetowego, 7) Zatwierdzenie projektu statutu Klubu 8) Wybory poszczególnych członków a) do Zarządu b) do Komisji Rewizyjnej c) do Komisji Propagandowej, d) do sądu Koleżeńskiego, 9) Wolne wnioski w myśl § 18 statutu.

Dział oficjalny ŁOZPN

Komunikat WG i D № 6

1.Podaje się dowiadomości klubom, że rozgrywki o mistrzostwo kl. „A" (2 runda) rozpoczną się w dniu 2 kwietnia 1939 r. Terminarz rozgrywek podany zostanie dodatkowo.

2. Wydział Gier i Dyscypliny P.Z.P.N. zniósł cztero miesięczną dyskwalifikację nałożoną na zawodnika Pańskiego Icka z R. S. W. F. „Jutrznia"

Wydział Gier i Dyscypliny P.Z.P.N. ukarał czteromiesięczną dyskwalifikacją zawodnika Zimnego Czesława z Kaliskiego K. S. za podpisanie karty zgłoszenia dla P. Z. L. Warszawa. Początek kary z dniem 20.II — koniec 20.VI. 1939 roku.

3. Wzywa się S.K.S. — Łódź, do nadesłania odcinka zwolnienia zawodnika Wiśniewskiego, z datą 7 lutego 1939 roku. Termin 7 dni.

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym przy ulicy Nowe Sady Nr. 13 targnął się na życie 31-letni Ignacy Olejnik, zażywając sporo kwasu solnego.

Pogotowie przewiozło desperata w stanie groźnym do szpitala w Radogoszczu. Powodem rozpaczliwego kroku były złe warunki materialne.

★

W mieszkaniu rodziców przy ulicy Stalowej Nr. 30 pozostawiony bez opieki 2-letni Zdzisław Fraszka uległ zatruciu nieznanym płynem. Do dziecka wezwano pogotowie ratunkowe.

★

Przed domem Nr. 33 przy ul. Pięknej Maria Rauchowa pobita została przez jakąś kobietę. Poszkodowana odniosła rany głowy i tułowia.

★

Na ulicy Lutomierskiej wynikła bójka, w czasie której poraniony został 18-letni Chaim Zalcwasser (Lwowska 19). Poturbowanego opatrzył lekarz pogotowia.

★

Podczas bójki sąsiedzkiej poraniony został na ulicy ks. Brzóski Nr. 19 lokator tego domu Eugeniusz Lisiecki, odnosząc rany głowy.

★

Pogotowie ratunkowe udzieliło pomocy: 68-letniej Libie Frenkel (11-go Listopada Nr. 68) oraz Józefie Lewandowskiej (Poprzeczna Nr. 32). Obie kobiety poślizgnęły się na ulicy i padając doznały złamania nóg.

★

— Z komórki Stefana Czesnego przy ul. Napiórkowskiego Nr. 168, nieznani sprawcy skradli 21 kur, wartości 40 zł.

— Stanisław Lasota, tramwajarz, (Warneńczyka 8) zameldował, że nieznany sprawca wyciągnął mu z torby służbowej paczkę biletów tramwajowych, wartości 45 złotych.

— Ryszard Szulc, przemysłowiec, zamieszkały przy ulicy Żeligowskiego 43, zameldował w wydziale śledczym, że nieznani sprawcy skradli mu z warsztatu 60 kg. liści barwionych, wartości 80 złotych.

Spełń nakaz serca i sumienia: Złóż grosz ofiarny na Pomoc Zimową

Bilans Banku Polskiego za drugą dekadę lutego

Warszawa, 24 lutego.

(PAT) W drugiej dekadzie lutego zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 0,2 miln zł. do 446,7 miln. zł. Stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 53 tys. zł. do 17,1 miln. zł.

Suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 13,3 miln. zł. do 873,8 miln. zł., przy czym: portfel wekslowy obniżył się o 7,6 miln. zł. do 720,2 miln. zł., portfel zdyskontowanych biletów skarbowych spadł o 0.8 miln. zł. do 63,6 miln. zł. Stan pożyczek zabezpieczonych zastawami obniżył się o 4,8 miln. zł. do 90,0 miln. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 13.1 miln. zł. do 56,7 miln. zł.

Pozycje „inne aktywa" i „inne pasywa" uległy zmniejszeniu, pierwsza o 2,2 miln. zł. do 20,2 miln. złotych, druga zaś o 7.0 miln. zł. do 136,8 miln. złotych.

Natychmiast płatne zobowiązania zwiększyły się o 40,6 miln zł. do 265,4 miln. zł.

Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej wymienionych zmian — zmniejszył się o 35,9 miln. zł. do 1,289,4 miln. zł.

Pokrycie złotem wynosi 30.70 procent.

Stopa dyskontowa 4 i pół procent, stopa od pożyczek zastawowych 5 i pół procent.

Firmy dopuszczone do handlu z Japonią

Do obrotu kompensacyjnego z Japonią dopuszczono dotąd następujące firmy warszawskie: Tow. Handlu Polsko-Japońskiego sp. z ogr. odp., Władysław Kuza i S-ka, Dal S. A., Emtcha S. A., Polska Kompania Handlu z Azją sp. z ogr. odp. i Kompania Handlu Zamorskiego S. A.

Z ruchu wydawniczego

Państwowe wydawnictwo książek szkolnych we Lwowie wydało kilka nowości:

JÓZEF PIŁSUDSKI: „22 stycznia 1863 r." Str. 96. 4 ilustr. i 2 mapki.

Gawęda Józefa Piłsudskiego o nocy 22-go stycznia 1863 r. została napisana w drugiej połowie 1913 roku w związku z przypadającą wtety 50-tą rocznicą powstania styczniowego — z przeznaczeniem do cyklu „Boje Polskie".

EGMONT COLERUS: Od tabliczki do różniczki. Matematyka dla wszystkich. Przekład Antoniego Nyklińskiego z przedmową prof. dr. S. Panacha. Str. XI + 359, 74 ilustracje.

Książka E. Colerusa jest popularnym wykładem matematyki, próbą wtajemniczenia laika w świat liczby, i to poczynając od pojęć najbardziej elementarnych, a kończąc na zawiłościach różniczek i całek.

K.MALECZYŃSKI, T. MAŃKOWSKI, F. POHORECKI i M. TYROWICZ: Lwów i Ziemia Czerwińska. Str. 326, 163 ilustr. i 2 mapki.

Książka ta to syntetyczne a jednocześnie w sposób przystępny i lekki opracowane dzieje dawnej Rusi Czerwonej, a dzisiejszych województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego — od czasów najdawniejszych aż po dzień dzisiejszy.

JAROSŁAW IWASZKIEWICZ: Fryderyk Szopen. Str. 96, 25 ilustr.

Subtelny poeta i wnikliwy znawca muzyki Szopena Jarosław Iwaszkiewicz, zobrazował w tej książce bolesny żywot genialnego muzyka, opierając najbardziej charakterystyczne epizody tego żywota na obszernym materiale pamiętników i listów.

XX LAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ 1918 — 1938. Materiały zebrał Stefan Papee Str. 236.

W książce tej zyskują szkoły materiał dogodnego uczczenia radosnej rocznicy i trwałą pomoc w nauczaniu współczesnych dziejów Polski, zaś wszelkie placówki oświatowe i społeczne cenny zbiór materiałów do uroczystych obchodów rocznicowych.

MICHAŁ RUSINEK: Polska zaczyna się od Gdyni. Str. 88, 36 ilustr.

Autor, gawędząc interesująco z czytenikiem, rozmawiając z marynarzami i robotnikami portowymi, odsłania jedną po drugiej tajemnice Gdyni, zaziera ciekawym okiem w każdy kąt i każde nabrzeże młodego portu.

JALU KUREK: „Zamurowana rzeka". Str. 158, 30 ilustracji.

„Zamurowana rzeka" to hymn patetyczny o dziele polskiej inżynierji wodnej, jest to reportaż o budowie zapory w Porębce na rzece Sole.

JULIUSZ KLEINER: Słowacki. Str 314, 16 ilustracji.

Nowa monografia Juliusza Kleinera o Słowackim stanowi przystępnie ujętą, a jednocześnie obszerną i głęboką syntezę twórczości wielkiego poety.

ZOFIA KOSSAK: „Na Śląsku". Str 135, 30 ilustracyj.

W książce tej niby barwny film historyczny, przesuwa autorka przed oczyma czytelnika dzieje ziem śląskich, począwszy od ich epoki [illegible] puszczańskiej, poprzez żywot w granicach Polski przedrozbiorowej i pod rządami zaborców, aż do momentu wyzwolenia Śląska zaolzańskiego z pod władzy Czechów.

Sygnatura: Km. 1246/37/II.
Spr. Banku Spółdz. p-ko St. Nowakowskiemu.

OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 2-go Stanisław Aniserewicz, mający kancelarię w Łodzi, ul. Przejazd Nr. 40 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 3 marca 1939 r. o godz. 13 w Łodzi, ul. Kilińskiego Nr. 136 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości należących do Stanisława Nowakowskiego, składających się z różnych mebli, oszacowanych na łączną sumę zł. 985.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 16 lutego 1939 r.
Komornik (—) ANISEREWICZ.

Do akt Nr. Km. VII/339/39

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. VII-go Włodzimierz Gamburcew, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Magistrackiej Nr. 8 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 6-go marca 1939 r. o godz. 11 w Łodzi, przy ulicy Pomorskiej 58 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 30 sztuk weksli żelaznych, waga 500 kilowa, 500 kilo bawełny, oszacowanych na łączną sumę zł. 780, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 21 lutego 1939 r.
Komornik (—) Wł. Gamburcew.

Do akt Nr. Km. VII/3144/38.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. VII-go Włodzimierz Gamburcew, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Magistrackiej Nr. 8 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 7-go marca 1939 r. o godz. 11 w Łodzi, przy ulicy Pomorskiej 58 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 500 kg. bawełny w belach, waga 500 kg., oszacowanych na łączną sumę zł. 750, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 21 lutego 1939 r.
Komornik (—) Wł. Gamburcew.

DO WYNAJĘCIA.

Pokój umeblowany słoneczny z wszelkimi wygodami tel., może być z częściowym utrzymaniem, Nawrot 2, III. brama od rogu Piotrkowskiej. front II. piętro, m. 31. 20—2

Przedsiębiorstwo wyrobów jedwabnych
poszukuje fachowca
w tej branży. Oferty z podaniem kwalifikacji do Adm. Republiki sub: Jedwab“. 20—2

PALESTYNA
Pół domu w Łodzi, ul. Piotrkowska, dochód brutto połowa 20.000 zł., możliwość nadbudowa, zamienię na odpowiedni dom w Palestynie wartości 3.000—4.000. Tylko poważne i szczegółowe oferty składać do admin. sub: „20.000.—“. 15-2

Płacę najwyższe ceny za używane **ZŁOTO, PLATYNĘ I SREBRO**
Rafineria metali szlachetnych na miejscu S. Sendowski POŁUDNIOWA 5. fr. I. p. 20—2

Łódź dnia 24 lutego 1939 r.
13 URZĄD SKARBOWY w Łodzi.
Nr. IV. A/5/68/obw. L. 39

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

W myśl par. 83 rozp. Rady Min. z dnia 25. VI. 1937 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) — 13 Urząd Skarbowy w Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 27 lutego 1939 r. o godz. 9—14-tej w terminie w lokalu składnicy skarbowej, przy ul. Kilińskiego 88 — celem uregulowania należności skarbowych i obcych odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości, należących do Szurka Izraela Arona.

Przędza różnych gatunków i kolorów — 43 paczki — oszacowanych na 630 zł. — ogólnej wagi 190 kg.

Zajęte przedmioty można oglądać dnia 27 lutego 1939 r. od godz. 9—14 w Łodzi składnicy Skarbowej, ulica Kilińskiego 88.

Kierownik Działu Egzekucyjnego
(—) P. BRASZAK.

Kupno i sprzedaż

MASZYNA parowa leżąca Fabr. Gebr. Ranpach, rok budow. 1911 na 12 Atm. 150 K. H. częściami zapasowymi pracuje jak nowa bardzo korzystnie do sprzedaż. Wiadomość: w Republice.

ANTYCZNE meble, lampy, fortepian do sprzedania Zawadzka 9, m. 16. 28

„METKAL“ około 10.000 metrów miesięcznie kupię po 40 groszy loco Lwów. Próbki przesłać Rager, Lwów, Zyblikiewicza 27. 25

MASZYNY do pisania nowe biurowe, walizkowe, duży wybór maszyn do pis. używanych, ceny niskie poleca: Józef Leżon, Łódź, Przejazd nr. 4. tel. 102-23.

Lokale

4-POKOJOWE miszkanie wyremontowane z wszelkimi wygodami do wynajęcia. Zamenhofa 4 u gospodarza. 26

KTO udzieliłby na pewien czas lepszej trzyosobowej rodzinie, wysiedlonej z Niemiec mieszkania? Zgłoszenia sub: „Ofiarność“. 25

NOCLEGI, oddzielne pokoje, od 1.50 do 2 zł. na dobę Łódź, Kilińskiego 41.

POSZUKIWANE 4-pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami, w oddzielnej parterowej w willi z ogródkiem. Oferty sub: „Od zaraz“. 26

DO ODDANIA pokój umeblowany wejście niekrępujące, telefon, łazienka, centrum. Dzwonić: 257-21. 27

POSZUKUJĘ pomieszczenia składającego się z 3—4 pokoi, parter od 90—120 mtr. kw. z piwnicami, tel. 120-64.

MŁODE małżeństwo poszukuje jako sublokatorzy 2-okiennego pokoju bez mebli, z wodą i piecem kuchennym w pobliżu Gdańskiej, od 1 marca. Oferty pod „B“. 25

POSZUKUJĘ 2-ch pokoi z kuchnią lub bez nie wyżej II p. w centrum „Wypłacalny“. 26

POKÓJ, ewent. z holem, w komfortowym domu, z centralnym ogrzewaniem, łazienką, telefonem do wynajęcia. Tel. 207-93. 25

POSZUKIWANY pokój z wygodami ewentualnie pokój z kuchnią z wygodami wprost od gospodarza w nowoczesnym domu od 1 kwietnia. — Oferty sub: „A“ — do Administracji „Republiki“. 25

ŁADNY duży słoneczny pokój do wynajęcia z wszelkimi wygodami i telefonem, Traugutta 10, m. 10, tel. 215-16

POSZUKIWANY lokal 2-pokojowy nie wyżej 1 piętra w śródmieściu, od pl. Wolności do Przejazd. Oferty do Administracji sub: „Biuro“. 25

LOKAL handlowy przy ul. Śródmiejskiej 6, parter, prawa oficyna do wynajęcia. Informacje telef. 205-57 w godz. od 14—16 i od 20—22.

Posady

W GIMNAZJUM żeńskim w Łodzi jest do objęcia pewna ilość godzin zajęć praktycznych w godzinach poza lekcyjnych. Oferty sub: „Z. P.“ do Biura Ogłoszeń Fuksa, Piotrkowska 87. 26

POSZUKUJĘ nauczycielki-wychowawczyni żyd., dobrym francuskim, wyjazd. Zgłoszenia: Kopernika 19/14 godzina 15—17. 26

FACHOWY kupiec-katolik poszukuje poważnej reprezentacji, ewentualnie składu konsygnacyjnego na województwa Małopolskie. Zgłoszenia „Nowa Reklama“, Lwów, pod „Reprezentacja“. 25

POSZUKUJĘ panny (izrael.) wykwalifikowanej do dziecka od zaraz, Głowna 41, m. 27. 25

Nauka i wychowanie

STUDENTKA humanistyki udziela lekcyj w zakresie gimnazjum i liceum. Specjalność: łacina, polski i francuski. Tel. 164-33.

Rozmaite

UNIEWAŻNIAM zgubiony weksel 50.— pł. 20.5—39 wystawca D. Cymberg, Targowa 38, zlec. M. Przewoźnik, żyro B. Kaliński. Zwrócić: Zarzewski, Bazarna 1.

2 POSESJE z 4 piętr. budynkami frontowymi łącznie lub oddzielnie do wydzierżawienia instytucji publicznej od 1 lipca. Zgłoszenia pod „A. G.“ Administracji.

PRZYJMĘ domy w administrację, wszorzędne referencje. Oferty do Republiki sub: „Rol“.

RABKA. Pierwszorzędny komfortowy pensjonat Storchów „...czka“ tel. 273, cały rok otwarty, ...żąca ciepła, zimna woda w pokojach. Wykwitny wikt, ceny niskie.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24, dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika“: 68-148 i 600-...

PRENUMERATA „REPUBLIKI“ w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika“ i „Express“ w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź 1, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 7 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Glück, na str. 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Działu Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki“ — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama“ — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — K... Łosiew. Wszyscy zamieszkali w Łodzi.
WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika“ Sp. z ogr. odp. — Odbito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska ...